

CORINTO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹ Corinto ka watwat, cartadup mubararağ òn eywebeaptum. Òn Paulo. Tupmubararağ òn wuykitpit Sóstenes eju. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap tağ. ² Tupmubararağ oceju soat pe Deus ebekitkiyũ be—wuykukukat Jesus Cristo kay itabucayũ be. Deus cuk eynaẽ jebekitkiyũm Cristo eju mũğ'i eyju jekukum puye. Soat ixeye ebekitkiyũ e'em:

— Ocebuywatwan cuy eğuy — i soat ka watwat. Ixe Jesus Cristo wuykukukat—ixeyũ kukukat tak.

³ — Bay, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyũ ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe ip.

⁴ Deus soat em xipan eykuğ, Jesus Cristo eju mũğ'i eyju buye. Imẽnpuye:

— Bay, ẽn xipat cĩcã — i òn e'em Deus pe soat em ma.

⁵⁻⁶ Cristo juk adi oceğuwẽnuwẽn eywebe. Imẽnpuye ixeye a'õ dağ eyju jekukum ġasũ. Soat kuğ eyju, Cristo eju mũğ'i eyju jekukum puye. Imẽnpuye eyetaybit kawẽn icẽmat muwẽn ãm. Ka'ũma ma iba'arẽm eyxe, eyetaybit cĩcã buye. ⁷ Imẽnpuye soat kuğ eyju—Deus biõğbuk emumuũm kuğ. Deus waram wuykukukat Jesus Cristo ġubapuk soat ijodiacat etabutpe. Ixe mubapukap wiwim eyju.

Iwiwim pima soat kuḡ eyju. Deus biōḡbuk emu-muũm kuḡ. ⁸ Soat em Deus eya'ōmucanucan jeenuy eywebe eyetabucap epereap puxim. Imēnpuye ikērēat kuḡ ḡu epesop Deus xe wuykukukat Jesus Cristo ajēmap kabia be. Ixe kabia be abuyũ xipat iap ḡuwēn. Abuyũ xipat ḡu iap tak ḡuwēn. ⁹ Deus soat em e'em ja'ō daḡ. Ixe juk eynaē eywebe jekpot eju jeburere am—Jesus Cristo eju jeburere am. Ixe Jesus Cristo wuykukukat.

¹⁰⁻¹¹ Okitpitpiyũ, Cloe badipyũ bit cuk o'e owebe:

— Corinto ka watwat jewa'ōdawutwun cĩcã jeweweju, Jesus Cristo kay itabut ma'ḡu ip — i.

Imēnpuye jeymukũyjo òn, okitpitpiyũ. Wuykukukat a'ōbi òn jeymukũyjo Jesus Cristo a'ōbi. Jawa'ōxixiḡ ḡu juy epesop. Wara'at taḡtaḡtaḡ ḡu dak cuy epeyewaḡuy—pũḡ taḡ ma. Pũḡ taḡ ma dak cuy epeyekawēn soat em. Pũḡ taḡ ma dak cuy eybikuy eyeku am. ¹² Pũḡpũḡ ey'in e'em: — Paulo kadiayũ oceju bit — i. Warara'acayũ e'em: — Apolo kadiayũ oceju bit — i. Warara'acayũ e'em: — Pedro kadiayũ oceju bit — i. Warara'acayũ e'em: — Cristo kadiayũ oceju bit — i.

Iwarururum ma eyju e'em. ¹³ Wara'at taḡtaḡtaḡ ma eyju e'em pima, eyju Cristo muweutun iap puxim. Òn ḡu obamupaya ip korosa be we'ũ ãm eywebeam—Cristo acã. “Paulo ebekin òn ḡasũ bit” i'e am ḡu jewemubatisasan epesop—“Cristo ebekin òn ḡasũ bit” i'e am acã. Imēnpuye jewa'ōdawutwun ḡu juy epesop.

¹⁴⁻¹⁵ Imēnpuye te'e ma eyju e'em:

— Paulo juk omubatisasan jekadian — i.

Õn pit cuk imubatisasan teku okadiat iam ġu—pũġ em tak ka'ũma. Imēnpuye ocokcok oce ade ġu ey'in oġubatisasan puye—pũġpũġ ã. Crispo oġubatisasan, Gaio dak. Warara'acayũ bit aco'i ka'ũma. ¹⁶ Icēmān. Wara'at kay oceġebu ġasũ bit. Estéfnas tak cuk oġubatisasan. Ibadipyũ dak cuk oġubatisasan. Waġuyba'ũm warara'acat tak paxi juk oġubatisasan iap kay. ¹⁷ Ijodiat mubatisasan am ġu Cristo juk omuju—kawēn idipat muwēn ām acã.

— Kawēn idipat muwēn puje, itaybit cĩcãat ekawēn ġu juy eġuwēn—Jesus Cristo juk oe'ũiap ekawēn acã — i juk o'e owebe.

Itaybit cĩcãat ekawēn imuwēn puje:

— Teku itaybit cĩcã — i kuka o'e ip wa'ĩjojoayũ.

— Jesus oe'ũ korosa be wuywebeam — i'ũmġu bit kuka o'e ip.

¹⁸ Korosa be Jesus oe'ũ wuywebeam iap ekawēn co buje, Deus pe taxijo'ibiyũ ma e'em:

— Deus ja'õbacaam wuydaxijom jekpot oce'ũ buye — i.

Ipiat'ajojoap kay cumayũ bit e'em:

— Apēnpuye dak oe'ũ? — i. — Te'e ma oe'ũ — i napa ma e'em ip.

¹⁹ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Itaybit cĩcãayũ jewexe ip itaybit iap oġubapuk soat pe, i. Itaybit cĩcã ip ipi juacat xe, i. Oxe bit itaybit ġu, i.

²⁰ Ya'õbuyxi ġu ip Deus xe itaybit cĩcãat, ibabi jĩjãat tak, xipan cekawēnat tak.

— Ipi juayũ xe teyũku itaybit cĩcã, itabut'ũmayũ xe—oxe bit ka'ũma — i'e'em Deus.

— Ocejũ cĩg ma Deus xe ocetaybit cĩcã buye — i te'e ma ip e'em.

²¹ — Ocetaybit Deus, soat podi ma ocetaybit puye — i'e'em te'e ma itabut'ũmayũ. Deus pit soat podi ma itaybit.

— Eyetaybicap tağ ğu eyetaybit õn—eyetabucap tağ acã — i'e'em Deus.

“Jesus oe'ũ wuywebeam,” i'e'em pima:

— Eybidaodao — i'e'em itabut'ũmayũ wuywebe. Deus pit wuydaxijom wuyetaybit soan puye ğu—jekpot oe'ũ iap kay wuyetabut puye acã.

²² — Wuywebe i'e ba'oreat cuy epeğubapuk ocetabun — i'e'em Judeuyũ wuywebe. — Wuywebe i'e ba'oreat mubapuk puje acã kuka ocetabut oce'e — i'e'em Judeuyũ ma. — Eywebe itaybit cĩcãat ekawẽn imuwẽn puje acã kuka ocetabut oce'e — i'e'em Judeu'ũmayũ.

²³ Wuyju bit imẽn ğu e'em.

— Cristo o'subamupaya ip korosa be ce'ũ ãm soat peam wuywebeam — i wuyju bit e'em.

Imẽn e'em pima:

— Eybidaodao ocexe — i'e'em Judeu'ũmayũ wuywebe. — Eyekawẽnkẽrẽ jĩã ocexe — i'e'em Judeuyũ wuywebe.

²⁴ Deus emunaeyũ xe bit Cristo oe'ũ korosa be soat peam wuywebeam iap awẽğ yawẽğtip cĩcã—Judeuyũ xe, Judeu'ũmayũ xe dak. Deus ja'õbacaap mubapukpuğ wuydaxijo am Cristo oe'ũ buye. Jetaybicap mubapukpuğ tak wuydaxijo am.

²⁵ — Deus pit itaybit ğu — i te'e ma e'em itabut'ũmayũ.

Ixeyũ xe itaybit'ũmat pit, soat ijodiacat etaybitbi-cap podi ma itaybit.

— Deus pit ya'õbaca ġu — i te'e ma e'em ip. Ixeyũ xe ya'õbaca'ũmat pit soat ijodiacat a'õbacaap podi ma ya'õbaca.

²⁶ Okitpitpiyũ, ġebum cuy epesop apẽn kuy bima epesop iap kay, Deus pe eynaẽ awap iap kay. Ade ġu epesop itaybit cĩcãayũm ipi watwat xe. Ya'õbuyxiayũm tak ka'ũma. Kariw-awayũm tak ka'ũma. ²⁷ Deus pit abuyũ ipi watwat xe itaybit'ũmayũ o'taẽ jebekitkiyũm itaybit cĩcãayũ musũsũn ãm. Abuyũ ijodiacat xe ya'õbuyxi'ũmayũ o'taẽ jebekitkiyũm ya'õbuyxiayũ musũsũn ãm. ²⁸ Deus ijodiat emumuymuyũ o'taẽ jebekitkiyũm. Ijodiat emumupubutbunyũ o'taẽ. Ijodiat xe ka'ũm cĩcãayũ o'taẽ. Ixeyũ ma o'taẽ ipi watwat xe yoboġat a'õbacaap mu'ũm ãm. ²⁹ Imẽnēju abu be xipan jewemuwẽn put? Ka'ũma be ma! Xipan wuyewemuwẽn pa'ore ġasũ dak Deus pe. ³⁰ Deus pit cuk eymuwedayo Jesus Cristo kay. Imẽnpuye jetaybicap mōġmōġ wuywebe. Imẽnpuye Jesus Cristo eju mũġ'i wuyju jekukum ġasũ. Imẽnpuye:

— Cũġ ma eyju oxe — i'e'em Deus wuywebe. Deus ebekitkiyũm acesop. Ixe dak wuydaxijojom. Wuya'õmucanucan wuywebe ikērēat kukap puxim. ³¹ Imẽnpuye xipan ġu acewemuwẽn. Imẽn e'em Deus ekawěntup:

“Xipat cĩcã oceju bit,” i'ũmġu juy ace, i.
“Wuykukukat soat em xipat cĩcã e'em wuykay,”
i acã juy ace, i.

2

1-2 — Wara'at ġu oġuwěnuwẽn cebe ip—Jesus Cristo acã — i juk adi oce owebe ma eyxe bima. —

Korosa be oe'üiat acã oġuwẽnuwẽn cebe ip — i juk adi oce owebe ma. — Itaybit cĩcãat puxim ġu juy iboap ekawẽn oġuwẽnuwẽn cebe ip — i juk adi oce owebe ma. — Adem ġu oġuwẽn cebe ip — i juk adi oce owebe ma.

Imẽneju õn adi oajẽm eykay, okitpitpiyũ. Oajẽm Deus ekawẽn muwẽn ãm eywebe—kawẽn icẽmat muwẽn ãm. Iboap ekawẽn iba'arẽm osodop kuy bima soat xe wuyxe. Gasũ bit ibapuk o'e. ³ Eyxe bima õn pit waġuy'ũm cuk adi oġuy. Õn cuk adi oparara oġuy Deus bikuyap taġ ġu paxi a'ġu oġuwẽn iap puxim. ⁴ Kawẽn icẽmat cuk adi oġuwẽnuwẽn eywebe. Itaybit cĩcãat emumutaybit-binap taġ ġu juk adi oġuwẽnuwẽn—Deus a'õbacaam acã.

— Wetaybit cĩcãap tomuju ġu ixeyũ oġutabun Jesus kay — i juk adi oce owebe ma.

Owebe imuwẽn puje, Deus biõġbuk Deus a'õbacaap o'ġubapukpuk eywebe. Imẽnpuye Jesus kay juk eyetabut epe'e. ⁵ Jesus Cristo kay juk eyetabut epesop itaybit cĩcãat ekawẽn co buje ġu—Deus a'õbacaap co buje acã.

⁶ Deus biõġbuk a'õ kay kũyjobicayũ be bit itaybit cĩcãat ekawẽn muwẽnuwẽn õn. Itabut'ũmayũ ekawẽn muwẽnuwẽn ġu bit õn cebe ip. Ya'õcam warara'acat kukukayũ ekawẽn muwẽnuwẽn ġu dak õn. Gasũ acã ya'õbuyxi jĩjã ip. Guyjom pit ya'õbuyxian ġu ip je'e. Abuyũ kukukan je'e ip guyjom? Ka'ũma kukukan ma ip je'e. Deus ixeyũ a'õbacaap ġu'ũm. ⁷ Soat podi ma Deus itaybit. Ixe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn acã õn eywebe eyetaybit am.

— Cekay itabucayũ otaxijo korosa be okpot oe'ũ buye. Okpot co'iaiyũm je'e ip — io'e Deus jewebe ma ipi mujurũg'ũm awap.

Kuy bima iba'arẽm osodop iboap ekawẽn. Gasũ bit ibapuk o'e wuyxe. ⁸ Ijodiat kukukayũ itaybit ġu osodop iboap kawẽn. Itaybit pima ip kuka juk wuykukukat o'subamupaya ġu korosa be ce'ũ ãm. Ixe Jesus soat podi ma jedipap kuġ, ja'õbuyxiap kuġ tak. ⁹ Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Deus idip cĩcãat o'ġuxipan i'ũm ãm jekayayũ be, i. Ajojojoiat podi ma idip, aya'ĩjojoiat podi ma dak, i. Wuyaġuy bodi ma dak idip, i.

¹⁰ Ibiat pit Deus o'ġubapuk wuywebe. Kuy bima iba'arẽm osodop soat xe wuyxe. Gasũ bit o'ġubapuk wuywebe. Jebiõġbuk o'ġuõm wuywebe iboap mubapuk am wuywebe. Ibiõġbuk xipacat soat coco'ukat. Imẽnpuye itaybit soan. Itaybit apẽn Deus ibikuy wuydaxijo am iam, iba'arẽm maġu wuyxe. ¹¹ Warara'acat ġu itaybit apẽn wuyju jewaġuyġuy iam—wuyju acã. Imẽnpuxim warara'acat ġu itaybit apẽn Deus jewaġuyġuy iam—ixe biõġbuk acã. ¹² Wuyju itabut'ũmayũ ġu—itabucayũ ma. Itabut'ũmat biõġbuk ġu juk ajat—Deus biõġbuk acã. Deus ma jebiõġbuk muõmõm wuywebe wuymutaybit am ajo kuy o'ġuxipan i'ũm ãm wuywebe iam.

¹³ Ijodiat ġu juk wuymutaybitbin osunuy—Deus biõġbuk acã. Imẽnpuye ijodiat ekawẽn muwẽnuwẽn ġu wuyju warara'acayũ be—Deus ekawẽn acã. Deus biõġbuk pe wuymutaybitbinap ekawẽn muwẽnuwẽn wuyju ixe biõġbuk kukayũ be. ¹⁴ Ibiõġbuk kuġ'ũmat pe bit Deus biõġbuk ũmap ibu ba'ore. Itaybit pa'ore dak ip cebe apẽnpuye

iũmũm wuywebe iam. Iba'arēm cebe ip.

— Apēḡām tak kuka iboap ojat? — i te'e ma e'em ip jewebe ma, Deus biōḡbuk kuḡ'ũm puye.

Wuyetaybit Deus biōḡbuk emumuũm xipat cĩcã iam ibiōḡbuk wuywebe bima acã. ¹⁵ Ibiōḡbuk xipacat kukat ma soat em itaybit ajo xipat cĩcã iam, ajo xipatpūt iam tak, ajo xipat ḡu iam tak. Ibiōḡbuk kuḡ'ũmat pe bit iboap iba'arēm. Imēnpuye ibiōḡbuk kuḡ'ũmayũ te'e ma ibiōḡbuk kukat a'õ waywayway ip. ¹⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Abu xe'e itaybit apēn Deus jewaḡuyḡuy iam?
Ka'ũma ma, i. Abu be ixē awē but? Ka'ũma be ma, i.

Cristo aḡuy daḡ wuyju bit jewaḡuyḡuy, ixē biōḡbuk omuy wuywebe buye. Imēneju te'e ma ibiōḡbuk kuḡ'ũmat wuya'õxixiḡ.

3

¹ Okitpitpiyũ, bekicat ikap'isuat puxim epesop Deus biōḡbuk a'õ kay kũyjobitbūt puye. Imēnpuye Deus biōḡbuk kukat eju wekawēnap puxim ḡu juk adi ocekawēn eyweju—kũyjobit'ũmat eju wekawēnap puxim acã. ² Apēn wuyju kũmti ũmũm bekicat pe iap puxim kawēn iba'arēmãn ḡu oḡuwēnuwēn eywebe kawēn ibapukan acã Deus ekawēn'in. Kawēn iba'arēmãn pīt eyetaybit pa'ore epesop. Gasũ dak eyetaybit pa'ore ma, ³ itabut'ũmayũ buxim eyju jekukum puye.

Eyetabutkarey eyewewekay. Jawa'õxixiḡ eyju eyewewēju. Imēn eyeku buje, itabut'ũmayũ jo'i eyju jekukum, Deus biōḡbuk a'õ kay'ũmayũ jo'i—ibiōḡbuk kuḡ'ũmayũ jo'i. Imēneju iba'ore

owebe eymutaybit am yaypanat mukũyjoap puxim.

4 — Paulo kadiayũ oceju bit — i'e'em ey'in.
Warara'acayũ bit e'em:

— Apolo kadiayũ oceju bit — i.
Imēnpuye eyju itabut'ũmayũ jo'i jekukum.

5 Apolo bit yoboğat ɣu. Ōn tak yoboğat ɣu. Ōn Deus peam kapikpik'ukat acã. Apolo dak ibicat ma. Jesus Cristo muwēnuwēn'ukayũ acã oceju. Eyetabut cekay ɣasũ, juk adi ixē oceɣuwēn eywebe buye. Wuykukukat kapikap ūmũm soat pe wuywebe. Imēɣap pe acã kapikpiğ wuyju. 6-9 Eyju Deus kat puxim. Kat iwat puxim Deus eykuğ xipan. Apolo, ōn tak Deus kat pe kapikpik'ukayũ buxim. Oceju eymutaybitbin. Cristo muwēnuwēnap iğo kat pe kadai daidadamap puxim. Koap ōn cuk adi Cristo oɣuwēnuwēn eywebe. Imēnpuye eyetabut cekay. Cristo ekawēn imutaybitbinap kadai abibimap puxim. Guyjom Apolo juk adi Cristo ekawēn eymutaybitbin osunuy. Deus pit cuk eymubikay jebiōğbuk a'ō kay am. Deus pe acã kadai muaypan put. Imēnpuxim Deus acã wuymubikuy jebiōğbuk a'ō kay am. Imēnpuye yoboğ ɣu Cristo muwēnuwēn'ukat, cekawēn imutaybitbin'ukat tak. Deus acã yoboğ, ixē wuymubikuy jebiōğbuk a'ō kay am puye. Cristo muwēnuwēn'ukat cekawēn imutaybitbin'ukat co'i Deus xe. Jewejojo'i ma ip. Deus kapikaptei ideida soat pe kapikpik'ukat pe. Apēn cuk adi o'jekapikpik ip iap tağ ideida ip cebe. Ade xipacat je'ğũm cedağ ma o'jekapikpik'iat pe.

Warēmtaḡ ma o'jekapikpik'iat pe bit yopit ma je'ḡũm.

Deus emuamuy'a buxim eyju. Uk'a iwat puxim Deus eykuḡ xipan. ¹⁰ Cristo uk'a muycemucem'iat puxim. Wuyju uk'a muycemucemap mōḡmōḡ uk'a'abi daḡ ya'acap puxim. Imēnpuxim cuk adi Cristo oḡuwēnuwēn eywebe eyetabut am cekay, ipiat'ajojoap pe eyjuap puxim. Deus ja'ōbacaap o'jomōḡ owebe Cristo muwēn ām itabut'ūmayũ be. Cristo muwēnuwēnap uk'a muycemucemap mōḡmōḡap puxim. Warara'acat cekawēn eymutaybitbin ḡasũ odieḡ. Ixe uk'a muymuy'ukat puxim. Ixe cūḡ ma juy jeymutaybin. ¹¹ Deus kuy Jesus Cristo o'ḡudot ijodi.

— Warara'acat kay ḡu juy epesop eyetabun—okpot kay acã — i'e'em Deus ijodiacat pe.

Wuyju uk'a muycemucemap mōḡmōḡ yamuycem am. Imēnpuxim Deus jekpot o'ḡudot ijodi wuywebe wuyetabut am cekay ipiat'ajojoap pe wuyjuap puxim. ¹² Eymutaybitbin'ukayũ uk'a muymuy'ukayũ buxim. Pũḡpũḡ uk'a muymuy'ukayũ yakoroat'a muymuy. Ouum yamuymuy ixeyũ, pratam tak, wita'am tak—yasopsepat'am—yadeiboḡat'am. Cūḡ ma eymutaybitbin'ukayũ buxim ixeyũ ma. Warara'acayũ bit yakoro'ūmat'a muymuy. Im yamuymuy ip, kapi'idim tak, uktum tak. Cūḡ'ūma eymutaybitbin'ukayũ buxim ip. ¹³ Daxam yamupik puje abuyũ yacemat'a o'yamuy iap ibapuk e'em soat xe, abuyũ yacem'ūmat'a o'yamuy iap tak, yakoro'ūmat'a yamupik puye. Imēn tak je'e Cristo ajēmap kabia, kũyjobit'ūmayũ be

ipiatpi'ajoan iap kabia. Ibpuk je'e abuyũ juk adi cũg ma eymutaybitbin iap, abuyũ cũg'ũma juk adi eymutaybitbin iap tak. Cũg ma eymutaybitbin pima, eyetabut cĩcã epesop yajẽm puje. Cũg'ũma eymutaybitbin pima bit, kuy juk adi eyetabucap epeyepere yajẽm puje. ¹⁴ Yapikpek'ũmat'a duk'a iwat tuk'a'e mabuk daxa epirẽm puje. Imẽnpuxim cũg ma eymutaybitbin'ukayũ xipacat je'jat Deus xewi jekapikapteim. ¹⁵ Yapikpekat'a duk'a iwat pit tuk'a'e ġu e'em, soat o'yapik puye. Imẽnpuxim cũg'ũma eymutaybitbin'ukayũ xipacat je'jat ġu jekapikapteim. Imẽnpit idaxijo ma ip daxa bewi o'jenapõniat puxim. ¹⁶ Eyju ġebum ġu aco'i Deus biõġbuk nuynuy wuywebe iap kay. Eywebe dak ixẽ nuynuy ma. Imẽnpuye Deus nuynuyap co'i wuyju. ¹⁷ Deus nuynuyap ikẽrẽat kuġ ġu. Idip cĩcã soat taġ. Wuyju ma ixẽ nuynuyap co'i. Imẽneju Deus ipiat supi'ajoat cũg'ũma eymutaybitbin'ukayũ be jenuynuyap mukẽrẽrẽn'iaiyũ buxim ip puye.

¹⁸ Jewemuġuykukum ġu bit cuy epesop.

— Itabut'ũmayũ xe ocetaybit cĩcã — i te'e ma pũġpũġ ey'in e'em.

Jewexe eyetaybicap cuy epeyepere icẽmãn eyetaybit am Deus xe. ¹⁹ Itabut'ũmayũ xe itaybit cĩcãayũ ibidaodao ip Deus xe. Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Deus a'õbi jewexe itaybicat jewemuġuykuku jeta-cokcokap kuġ, i.

²⁰ Wara'atup e'em:

Deus itaybit jewexe itaybicat te'e ma jewaġuyġuy iam, i.

²¹ Imẽneju:

— Wuyetaybit soan ma — i'ũmġu juy ace. Soat kukat puxim eyju Cristo eykukat puye. ²² Ōn eybuywatwat'ukat Cristo a'ōbi, Apolo dak, Pedro dak. Deus soat ipi daġacat o'ġuġē xipan eykuk am. Eyetabēġ pima, xipan eykuġ. Eye'ũ buje dak, xipan jeykuk. Xipan eykuġ ġasũ. Guyjom tak xipan jeykuk. ²³ Deus Cristo kukat. Cristo dak eykukat. Imēneju soat kukat puxim eyju.

4

¹ Cristo buywatwat'ukayũ kukap puxim cuy ocekuġ epesop, oceju Deus ekawēn muwēnuwēn puye—kuyje iba'arēm osunuy iap ekawēn muwēnuwēn puye—ġasũ ibapuk o'e iap ekawēn muwēnuwēn puye. ² Kariwa e'em jebekitkit pe:

— Wara'acat a'ō kay ġu bit cuy ece—wa'ō kay acã — i.

Wara'an ġu e'em cebe ip—jebekitkit pe. Imēnpuxim Deus e'em jebuywatwat'ukat pe:

— Wara'acat a'ō kay ġu bit cuy ece—wa'ō kay acã — i.

Wara'an ġu e'em cebe. ³ Ak'arit'ũma oce eyekawēn kay “Paulo jekariwa a'ō daġ jekukum” i'e buje. Warara'acat pe “Paulo jekariwa a'ō daġ jekukum” i'e buje dak, ak'arit'ũma oce cekawēn kay. Owebe “Wekariwa a'ō daġ ōn jekukum” i'e buje dak, ak'arit'ũma oce wekawēn kay. ⁴ Oweweju bit a'ġu wekariwa a'ō daġ ōn jekukum. Imēnpit wekariwa a'ō daġ ōn jekukum iap ibapuk ġu soat xe ijo-diat xe, “Wekariwa a'ō daġ ōn jekukum” i ma'ġu ōn e'em. Wuykukukat Jesus pe “Paulo wa'ō daġ jekukum” i'e buje bit, ibapuk e'em ya'ō daġ ōn

jekukum iap. ⁵ Imēnpuye waram wuykukukat ajēm'ūm pima:

— Ikērēat kuḡ ãn Deus xe — i'ūmḡu juy epe'e warara'acat pe.

Wuykukukat ma apēn cuk adi iba'arēm ma'ḡu aḡujurũḡrũḡ iap ḡubapuk soat pe. Jajēm puje iboap ḡubapuk. Apēn cuk adi wuybikuy i'e am ajop iap tak ḡubapuk soat pe. Ixe je'e: — Xípat eyju oxe — i wuywebe, cedaḡ ma ajekuku bima.

⁶ — Eybureyũ ejomuymuy ḡu juy wara'at muwēnuwēn xipan pima — i'e'em Deus ekawēntup.

Imēnpuye:

— “Paulo ya'õbuyxi ḡu ocexe—Apolo acã” i'ūmḡu juy epe'e — i ãn e'em eywebe, okitpitpiyũ.

Eyju pũḡ taḡ ma ocekuḡ pima, kuka ibo dup ekawēn taḡ epeku.

— Pũḡ taḡ ma juy soat epejukuk i ãn e'em waram eywebe.

⁷ Ibit wedep ma soat wuyju Deus xe. Kaũmḡu iwaruat cexe. Imēnpuye pũḡ taḡ ma juy soat epeyewekuk. Ajo-kuḡ eyju Deus o'ḡũm ḡu eywebe iat? Ka'ũma kuḡ ma! Apēnpuye dak eyju napa ma e'em: — Deus soat ḡu o'ḡũm ocewebe — i?

⁸ Tũybe oceju soat kuḡ iãn eyju e'em. Tũybe oceju ibubut adeayũ iãn eyju e'em.

— Deus eju warara'acat kukukayũ oceju, Paulo bit ka'ũma, Apolo dak ka'ũma — i eyju e'em te'e ma. Eyju warara'acat kukukan pima bit, kuka juk ocokcok oce. Eyju warara'acat kukukan pima, wuyju dak kuka juk ixeyũ kukukan acesop eyweju. ⁹ Deus aco'i juk ocemuy ka'ũmaayũm ma soat xe, ixey emumujuyũ ma'ḡu oceju. “Ixeyũ

juy ayaoka soat etabutpe xipat'ũm cĩcã ip puye” i'e'em ip iat puxim aco'i oceju. Soat aco'i ocejom—kabi beacat, ipi juacat tak. ¹⁰ Itabut'ũmat xe ocadaodao, Cristo kay ocetabut puye. Eyju bit eyetaybit cĩcã ceweju mũğ'i eyju jekukum puye. Itabut'ũmat xe oca'õca ğu. Eyju bit eya'õca cexe ip. Ocemuybuyxi'ũm'ũm ip. Eybuyxim pit ip eykuğ. ¹¹ Ocereren ma juk adi ocekuku, ocebipurukruk tak. Iokokat kuğ ma dak cuk adi ocekuku ocedotim. Warara'acat tak cuk adi ocemupokupok. Pũğ ka be ğu dak cuk adi ocekuku—soat kaka dağ. Imẽn ma oceju jekukum ğasũ dak. ¹² Kapikiğ cĩcã ocexat pu am, ocedoti bu am tak. Warara'acat pe ocemuymuy buje, ocejede ğu cebe ip.

— Deus cuy xipacat je'ğũm eywebe — i bit oceju e'em cebe ip.

Ipiat'ajojom pima dak ocetaxi jĩjã. ¹³ Warara'acat pe ocemuymuy buje, ikêrêm ğu bit ocejede—xipan ma. Kaokok co'i oceju itabut'ũmat xe.

¹⁴ Imêğaptup mubararağ õn eymusũsũn ãm ğu—eymukũyjo am acã. Eykukpin cĩcã oxe. Webekitkiyũ jo'i eyju oxe. Imẽnpuye õn eymukũyjo ojuy. ¹⁵ Adeayũ kuka eymutaybin Cristo ekawẽn—10,000 beayũ ma. Pũğ ma eyebay bit. Kuy juk eyetabut epesop Jesus Cristo kay kawẽn idipat oğuwẽn eywebe buye. Ceweju mũğ'i eyju jekukum ğasũ. Imẽnpuye õn eyebay jo'i. Imẽnpuye õn eymukũyjo ojuy. ¹⁶ Imẽnpuye:

— Obuxim cuy epesop yoboğan pin ğu — i õn e'em eywebe.

¹⁷ Imẽnpuye Timóteo juy oğuju eykay. Ixe Timóteo okpot co'i. Ixe cũğ ma kapikiğ

wuykukukat peam. Ikukpin cĩcã oxe.

— Paulo yağuyisu jekukum Jesus Cristo a'õ dağ jekukum puye — i je'e eywebe ixé Timóteo ma. — Imēn Paulo itabun'isuayũ mutaybitbin tak soat ka watwat mutaybitbin — i je'e eywebe eyağuyba'ũmap puxim.

¹⁸ Pũğpũğ ey'in pit jewexe itaybicayũm o'e. Tũybe Paulo omuyku ġu ocejo am iãn o'e ip. ¹⁹ Deus ibikuy bima bit, ġaxĩn ma oju eyjo am. Wetaybit ma'ğũ ġasũ jewexe itaybicayũ ekawēn. Eyjo buje bit, wetaybit oce Deus a'õbacaap kuğ ip iam, ikuğ ġu ip iam tak. ²⁰ Deus wuykukukat e'em “Ēn ma ocekkukat” i wuyju e'em pima ġu—ya'õbacaap kuğ wuyju jekukum pima acã. ²¹ Eybu'u du omudon wa'õpuruğ eymukorēm ãm? Eybu'u ġu xe'e owebe eykuk am xipan? Eybikuy owebe eykuk am xipan pima, ikērēat muğēğēap cuy epeyepere.

5

¹ — Corinto ka beat jexidaap eju o'jepo itabut ma'ğũ Jesus kay — i'e'em owebe yajēm'isuat. Imēğap ikērē jĩjã Deus xe. Itabut'ũmayũ bit isũsũn kuka o'e imēn i'e am. ² Te'e ma eyju bit e'em:

— Xipat cĩcã oceju — i.

Imēn ġu juy epe'e! Eyğuycũğcũğ cuy epesop ixé ağokatkat ikērēat mujurũğrũğ puye. Ixe ağokatkat ikērēat kay iğuycũğ'ũm pima, epeğũm ġu juy Deus eju kawēnwēnap'a be je'awero am eyweju. ³ Wũy ma õn pit eywi. Inaka ġebum cĩcã ma õn eykay soat em.

— Ixe aḡokatkat ikērē jījã, Deus xe ikērēat mujurũgrũḡ puye — i òn e'em eywebe Jesus Cristo a'òbi.

Eyxe bima dak imēn ma kuka oce eywebe. Imēneju awerom ḡu juy epesop ixē eju. ⁴ Eye'awero buje wuykukukat Jesus jeenuy eyxe. Soat em ma wuykukukat Jesus jekukum wuyweju wuya'òmucanucan. Eye'awero buje dak jeenuy eyxe. Òn tak eyxe bimaap co'i ma oḡuy, soat em òn ḡebum eykay buye. ⁵ Eye'awero buje juy epe'e ixē aḡokatkat pe:

— Satanás acã juy ekukan — i.

Imēn cuy epe'e ixē mubu'un am ikērēat mujurũḡap puxim. Je'ũ aco'i xeku. Ikērēat mujurũḡap o'jepere bima bit Deus ixē aḡokatkat biòḡbuk idaxijo. Ibiòḡbuk idaxijo wuykukukat ajēm puje, kũyjobit'ũmayũ be ipiatpi'ajoan iap kabia be.

⁶ Te'e ma eyju e'em: — Warara'acat podi ma oceju xipat — i, cũḡ ḡu eyju jekukum puye. Pão'a muyuhuptòm ikērēat mujurũgrũḡap puxim.

— Tòm'ĩcatòm pão'a muyuhum—yaboḡat'a muyuhum — i wuyju e'em.

Imēnpuxim pũḡ ma wuy'inat ikērēat kuḡ pima, warara'acayũ dak ikērēat mujurũḡ ojuy ma e'em ixē buxim. ⁷ Ikērēat mujurũgrũḡap cuy epeyepere—soat eyju! Ikērēat mujurũḡ'ũm pima, ikērēat kuḡ ḡu epesop. Pão'a buxim epesop—yamuyuhuhuptòm'tēm'ũmat'a buxim. Kuyje Judeuyũ ovelha o'yaoka ip Egito eipi bewi cēm pima. Ovelha oe'ũ uk'a beat e'ũap puxim. Imēnpuxim Cristo oe'ũ wuye'ũ'ũap puxim. Páscoa epeta bima Judeuyũ ḡebum wuydobuyũ'ũm'ũm e'ũap puxim ovelha'ũm oe'ũiap kay. Wuyju dak

cuy acegebu wuye'ũ'ũap puxim Cristo oe'ũiap kay. ⁸ Jesus oe'ũ wuye'ũ'ũap puxim. Imēnpuye ikērēat mujurũgrũğap cuy acepere. Ikērēat agujurũğ ğu auy ğasũ bit. Cũğ ma juy aceku. Icēmān cuy acekawēn. Imēn jekukum pima, Jesus e'ũap kay juy acegebu apēn Judeuyũ ovelha e'ũap kay ğebum iap puxim.

⁹ Wara'atup kuy otupmubararak eywebeaptum cartadup. Ixedup pe juk oce eywebe:

— Aoyũ kaykayat purem ğu juy epeku, warara'acat itop kaykayat purem ğu dak, jewekpidaodao'ukat purem ğu dak, jenuy'ũnakēkē'ukat purem ğu dak — i.

¹⁰ Itabut'ũmayũ warara'acat tayxi kaykay ip, warara'acat itop kaykay dak. Itabikuku jĩã dak ip warara'acat pubut kay. Kũyjobit ğu dak ip jeka kukat a'õ kay. Te'e ma dak itabut ip jewexe deus'iaiyũ kay—wita'a muğēğē kay. Itabut'ũmayũ xe eydop pin'ũm pima bit, kuka epejēm ipi dağwi. “Ixeyũ xe epesop ğu” i'ũmğũ juk oce eywebe, “Ixeyũ burem ğu juy epeku” acã. ¹¹ Warara'acat pit jewexe itabut Jesus kay. Te'e ma wuyju e'em “Ocekitpit” i ixeyũ be. Warara'acat tayxi eju jepopo'uk ip. Warara'acat itop eju dak jepopo'uk ip. Itabikuku dak ip warara'acat pubut kay. Te'e ma dak itabut ip jewexe deus'iaiyũ kay—wita'a muğēğē kay. Jebureyũ muymuy'uk tak ip. Ika'o'om tak ip jekukum. Ka'ũma am ma ip xipat.

— Jewexe itabucayũ burem ğu juy epesop — i òn e'em eywebe. Epeyekõn ğu dak cuy ceweju ip—pũğ em tak ka'ũma.

12-13 — Ikērēat kuḡ eyju Deus xe — i'ümḡu òn pit e'em itabut'ūmayũ be.

Deus pit imēn je'e cebe ip. Òn pit, ka'ūma. Cũḡ ma eywebe bit “Ikērēat kuḡ ēn Deus xe” i'e am eyxeat pe—Jesus kay itabucat pe—eyweju je'aweroro'ukat pe. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ikērēat mujurũḡrũḡ'ukat cuy epeḡujēm eyxewi, i.

6

¹ Eyju ikitpitpiyũ Jesus Cristo kay eyetabut puye. Eyewewēju jewa'òmukorēmrēm pima, itabut'ūmat kay bit cuy epeju ḡu ibimāmāat ekawēn coco'ukat kay ixē be eymudin am. Eykitpit kay acā juy epeju—tabucat kay acā. Ixe kay juy epeju ixē be eymudin am. ² Wuyju Deus ebekitkit. Ipi'üm puje abuyũ ipi daḡayũ'in ikērē Deus xe iap aceḡuwēn. Abuyũ ikērē ḡu cexe iap tak aceḡuwēn. Eye-taybit ḡu du iboam? Iba'ore xe'e eywebe eykitpitpiyũ mudin am? ³ Abuyũ Deus ekawēn to-jotjot'ukayũ'in ikērē Deus xe iap aceḡuwēn. Abuyũ ixeyũ'in ikērē ḡu cexe iap tak aceḡuwēn. Eye-taybit ḡu du iboam? Imēnpuye eybu'um ḡu juy epesop eykitpitpiyũ mudin am. ⁴ Imēnpuye eyju jewa'òxixiḡ pima, itabut'ūmat kay ḡu juy epeju ixē be eymudin am—ya'òbuyxi ḡu ip Jesus kay itabucayũ xe buye. ⁵ Eysūsũn cuy epesop itabut'ūmat kay eyju cucum pima. Ka'ümḡu du eyparakpeat itaybicat? Kake ma! Iba'ore du eywebe jewemudin am? Iba'ore ḡu ma! ⁶ Inaka eyju eykitpit tujowatwan itabut'ūmat kay imuymuy am. Imēḡap pit cũḡ ḡu!

⁷ Eykitpit tujowatwan itabut'ũmat kay imuymuy am pima, itabut'ũmat ekukuap co'i ma eyju dak jekukum. Deus ekawēn taḡ'ũma. Epetujowat ḡu juy. Āḡ jeenuy ikērēm eykuḡ. Ak'arit'ma juy eybubut tujupa'um puje dak. ⁸ Eyju ma warēmtaḡ warara'acat kuḡ jeweik am. Warara'acat pubut tujupa'um'um tak eyju jeweik am. Warēmtaḡ eykitpit kuḡ tak eyju jeweik am. Eykitpit pubut tujupa'um'um tak eyju jeweik am. Imēnpuye cūḡ ḡu eyju jekukum. ⁹ Deus soat kukukan pima, cūḡ'ũma jekuku'ukayũ ḡu bit jeedop cexe. Gebum cuy epesop iboap kay. Jewemuḡuykukukum ḡu juy epesop iboap kay. Ikērēat mujurũḡrũḡ'ukayũ ḡu bit jeedop cexe Deus soat kukukan pima; warara'acat tayxi eju jepopo'ukayũ ḡu dak; warara'acat tayxi eju jepopo'ukayũ ḡu dak, jewexe deus'iat kayayũ ḡu dak; jewekpidaodao'ukayũ ḡu dak; jenuy'ũnakēkē'ukayũ ḡu dak; ¹⁰ warara'acat pubut tujupa'um'um'ukayũ ḡu dak; warara'acat pubut kay itabikukuayũ ḡu dak; ika'o'on'ukayũ ḡu dak; jebureyũ muymuy'ukayũ ḡu dak; jeka kukat a'õ kay'ũmayũ ḡu dak. Ixeyũ ḡu bit jeedop Deus xe ixē soat kukukan pima. ¹¹ Pũḡpũḡ ey'in tak imēn cuk adi epekuku kuy bima—eyetabut'ũm pima. Gasũ bit Deus ikērēat o'ju'uk eywebewi. Ixe kuy juk eynaē jebekitkin soat em ja'õ daḡ eyeku am. Ixe e'em eywebe:

— Cūḡ ma eyju oxe — i.

Imēn Deus e'em wuywebe, wuyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay buye. Imēn ixē e'em wuywebe, Deus biõḡbuk omuy wuywebe

buye dak.

¹² Ey'inat pit aco'i je'e owebe: — Õn pit Cristo ebekit. Imēnpuye soat i'epi ġu owebe — i. Icēmān ixē e'em. Soat i'epi ġu wuywebe. Imēnpit soat ġu xipat wuywebe i'e am. “Soat i'epi ġu ocewebe” i'e but wuywebe. Inaka soat ġu ojoixik cepere ba'oreap puxim. ¹³ Warara'acat pit aco'i je'e owebe:

— Wuyxaxet wuydadade buye—wuydadade wuyxaxet puye dak — i.

Icēmān ixē e'em. Guyjom pit Deus xepxē ma ġu'ūm—wuyxat, wuydada dak. Deus cuk wuymuġē warara'acat tayxi eju wuyepo am ġu, warara'acat itop eju wuyepo am ġu dak; wuyekp-idaodao am ġu dak; wuyenuy'ūnakēkē ām ġu dak. Deus cuk wuymuġē ja'ō kay am acā. Jewebe am kapik am tak cuk wuymuġē. Ya'ō kay'ūm pima, te'e ma kuka ajeku. ¹⁴ Deus pit wuykukukat o'ġutait ce'ūap tomukadi. Imēnpuxim wuyju dak wuymutait wuye'ūap tomukadi. Ja'ōbacaan ma wuymutait.

¹⁵ Jesus kay wuyetabun puje wuyjebit Cristo jebit'inat e'em. Imēnpuye ikērē jījā wuyewedaodao am yapoat eju. Ikērē jījā Deus xe wuyjebit Cristo jebit'inat puye. Imēnpuye yapoat eju epeyepo ġu juy—pūġ em tak ka'ūma. ¹⁶ Yapoat eju jewedaodao bima pūġat puxim wuyju e'em ceweju. Eyetaybit iboam. Imēn e'em Deus ekawēntup: Xepxepayū pūġat puxim e'em, i. ¹⁷ Wuykukukat eju mūġ'i jekukum pima bit, pūġat puxim wuyju dak e'em ceweju ibiōġbuk a'ōbi.

¹⁸ Tapupuyū, warara'acat tayxi eju juy epeyepo ġu. Tū'ū'ūyū, warara'acat itop eju juy epeyepo ġu.

Wara'at mujurũgrũğ pima ikẽrẽat kuka wuyjebit aḡukẽrẽrẽn ḡu. Yapoat eju jepopom pima bit, kuka wuyjebit aḡukẽrẽrẽn. ¹⁹ Eyaḡuyba'ũm ḡu juy iboap kay. Wuyjebit Deus biõḡbuk tũytũyap—Ibiõḡbuk xipacat tũytũyap. Ixe biõḡbuk omuy wuyjebit pe—Deus wuywebe o'ḡuõmiat. Wuyju ḡu jewekukat. Deus acã wuykukat. ²⁰ Deus ma juk ikẽrẽat o'ju'uk eywebewi. Cristo e'ũap eywebe ikẽrẽat muḡẽḡẽaptei o'teida. Imẽnpuye idipat acã juy aḡuḡẽ ijodi. Idipat muḡẽḡẽm pima bit, “Ka'ũmḡu Deus co'i idipat” i je'e itabut'ũmayũ eye-kukuap co buje.

7

¹ Kuy juk eyemudupmubararaktup otupu cartadup. Ibodup pe juk epe'e owebe “Xipat tu ocewebe jewebumũn ãm? Xipat ḡu xe'e?” i. Iboam õn jeymukũyjo ḡasũ. Aḡokatkat ewebumũn'ũm pima, xipat ma jeku. ² Imẽnpit adeayũ ikẽrẽat mujurũgrũğ cewebumũn'ũm pima. Cewebumũn'ũm pima warara'acat tayxi eju jepopom aḡokatkat. Ayacat tak jepopom warara'acat itop eju. Imẽnpuye juy epeyewebumũn. Xipat soat pe aḡokatkat pe cewetayxida am. Xipat soat pe ayacat pe dak ceweitopta am. ³ Tapupuyũ, etayxi eju juy ecepo, cepo pin pima. Aoyũ, ektop eju juy ecepo, cepo pin pima. Eybu'um ḡu juy epesop jepo am eytayxi eju eytop eju dak. ⁴ Aoyũ, eybikuy bima acã ḡu juy epeyepo eyitop eju, ixe ibikuy bima dak. Tapupyũ, eybikuy bima acã ḡu juy epeyepo eytayxi eju—ixẽ ibikuy bima dak. ⁵ Pũḡ em ḡu aco'i epe'e eyewewebe:

— Gasũ bit acejewedaodao ġu dak — i. — Deus eju acã acejekawẽn ġasũ bit — i aco'i epe'e eyewewebe.

Ade kabia ġu bit epe'e:

— Gasũ bit ocepõ ġu eweju — i eytayxi be, eyitop pe dak.

Deus eju eyekawẽnap kabia kap puje juy waram ġuto epeyepõ eyitop eju, eytayxi eju dak. Ade kabia “Acepõ ġu ġasũ bit” i eyju e'em pima, Satanás “Warara'acat eju juy epeyepõ” i je'e eywebe. Ade kabia jepopom'ũm pima, kuka Satanás a'õ kayan epeku.

⁶ — Imẽn cuy epeku — i'ũmġu õn pit e'em eywebe. — Oxe bit xipat kuka o'e imẽn eyeku am — i acã õn e'em.

⁷ Otayxixe ġu õn pit. Soat eytayxixe'ũm pima, xipat kuka o'e. Deus pũġpũġayũ buywatwan ixeyũ be ikẽrẽat kukap puxim itayxixe ġu ma'ġu ip. Warara'acat pe bit iba'ore cũġ ma jeku am itayxixe'ũm pima. Ikẽrẽat mujurũġrũġ ip itayxixe'ũm pima. Imẽnpuye Deus ibikuy ixeyũ ewebumũn ãm ikẽrẽat kukap puxim.

⁸ — Epeyewebumũn ġu juy — i õn e'em tak o'jewebumũn ġu buk ip iayũ be. — Obuxim cuy epesop — i õn e'em cebe ip. — Waram ġu juy epeyewebumũn — i õn e'em itop'ũm e'ũ'ibiyũ be, itayxi e'ũ'ibiyũ be dak.

⁹ Soat em ġebum ayacat kay bima juy epeyewebumũn. Aoyũ kay eyetabikukuap xipat ġu. Jewebumũn ãm acã kuka o'e xipat eywebe.

¹⁰⁻¹¹ Cewebumũn'ibiyũ oġukũyjo ġasũ bit. Wa'õbi ġu õn jeymukũyjo—wuykukukat a'õbi acã. Tapupuyũ, eytayxi juy epeyepere ġu. Aoyũ,

eyitop cuy epeyepere ġu. Eyitop epere buje bit cuy waram epeyewetopta ġu. Eyepit put koap epesop ikuġ iat kay eyitop kay.

¹² Warara'acayũ oġukũyjo ġasũ bit. Itabut'ũmat eju cewebumũn'ibiyũ oġukũyjo ġasũ—itabucayũ oġukũyjo. Deus a'õbi ġu õn jeymukũyjo. Okpitpiyũ, pũġpũġ ey'in cuk epeyewebumũn itabut'ũmat eju. Eytayxi itabut ġu Jesus kay. Eyxe tũy pin cĩcã bima bit cuy epeyepere ġu. ¹³ Wuyĩxĩyũ, pũġpũġ ey'in cuk epeyewebumũn itabut'ũmat eju. Eyitop itabut ġu Jesus kay. Eyxe tũy pin pima bit cuy epeyepere ġu. ¹⁴ Ixeyũ epere'ũm pima, Deus xipacat je'ġũm eyitop pe, itabut ġu ma'ġu ip, itabucacat xe nuynuy'uk puye—jetayxi xe nuynuy'uk puye. Imẽnpuxim Deus xipacat je'ġũm eytayxi be, itabut ġu ma'ġu ip, itabucacat xe nuynuy'uk puye—jektop xe nuynuy'uk puye. Imẽn'ũm pima, itabut'ũmayũ ebekitkiyũ jo'i ma kuka o'e eyebekitkiyũ. Deus pit xipacat ũmũm eywebe, eyebekitkiyũ be dak itabucacat xe nuynuy'uk puye. ¹⁵ Deus cuk wuynaẽ kaba'ũma wuydop am wuyitop eju, wuytayxi eju dak. Imẽnpuye itabut'ũmat jetayxi epere pin pima, itabucacat epere pin pima, xipacat kuka o'e jetayxi epere am.

— Operem ġu juy ece — i'ũmġu juy je'e itabucacat itabut'ũmat pe.

Ãġ je'ju ip. ¹⁶ Imẽnpuye eyitop xe juy epesop, wuyĩxĩt! Ixeyũ xe eynuy buje, kuka itabut o'e ip Jesus kay. Imẽnpuye, eytayxi xe juy epesop, okpitpiyũ. Ixeyũ xe eynuy buje, kuka itabut o'e ip Jesus kay.

17 Deus ja'õbacaap ãmũm wuywebe soat tağ wuyekapik am cebeam. Imẽnpuye ibikuyap tağ cuy epekuku. Deus pe eynaẽ buje eyekapikap kuğ cuk adi epesop. Ibeat kuğ cuy epeyekapik ġasũ dak. Imẽn soat ka watwat mukũyjojom õn—itabucayũ mukũyjojom. 18 Deus e'em taypu'ağobixeedakat'ibit pe:

— Webekin cuy ece — i.

“Ebekin oce ġasũ” i'e'em pima, waram pit suxeemõğ ġu juy. Imẽnpuxim Deus e'em taypu'ağobixeedak'ũmat pe:

— Webekin cuy ece — i.

“Ebekin oce ġasũ” i'e'em pima, je-daypu'ağobidakacat ġu juy.

19 — Ecewedaypu'ağobixeedakat tu? — i'ũmğũ Deus e'em wuywebe. — Ecewedaypu'ağobixeedakat ġu du? — i'ũmğũ dak. — Wekawẽn tağ tu eyju jekukum? — i acã Deus e'em wuywebe.

20 Deus pe eynaẽ buje eyekapikap kuğ epesop. Ibeat kuğ cuy epeyekapik ġasũ dak. 21 Pũğpũğ ey'in tei'ũma kapikpik'ukayũm cuk adi epesop Deus pe eynaẽ buje. Eyağuybabi'ũm ġu bit cuy iboap kay. Kapikpiğ cuy epesop eyekariwa beam. Eyekariwa xewi eyjẽm put pima bit, epejẽm cuy teihem kapik am warara'acat peam.

22 Inaka tei'ũma kapikpik'ukayũ jekpiwatpin ġu jekukum—jekariwa ukpiwatpi acã. Wuykukukat pe ixeyũ naẽ buje bit, wuykukukat ukpiwatpi jeku ip. Teihem kapikpik'ukat pit jekpiwatpi jekukum. Wuykukukat pe ixeyũ naẽ buje bit, jekpiwatpin ġu jeku ip—wuykukukat ukpiwatpi acã. 23 Deus

cuk teihem wuydaxijo. Imēnpuye ijodiat ukpiwat-pin ġu juy epesop. Cristo ukpiwatpi acã epeku. ²⁴ Okitpitpiyũ, Deus pe eynaẽ buje, eyekapikap kuġ epesop. Ibeat kuġ cuy epeyekapik ġasũ dak. Deus tak eybuywatwan jeenuy.

²⁵ Kuyatup pe owebeaptup pe “Apēn xe'e kuka cwebumũn'ũmayũ oceġukuyjo?” i juk epe'e owebe. Wuykukukat pit cuk omukũyjo ġu iboam. Jeymukũyjo òn wuykukukat a'òbi ġu—waġuybin ma. Imēnpit wuykukukat Jesus itabotaidabotbot cĩcã osunuy okay. Imēnpuye ya'ò daġ òn jekukum. Imēnpuye eyetabun cuy epesop wekawēn kay.

²⁶ Wuykay itakomaayũ ipiat'ajojoan cĩcã wuywebe—itabut'ũmayũ. Imēnpuye:

— Xipat kuka wuywebe wuyewebumũn'ũm ãm — i òn e'em.

²⁷ Eytayxixe bima bit cuy epeyepere ġu. Eytayxixe'ũm pima bit cuy epeyewetayxida ġu.

²⁸ Eyewebumũn puje bit, ikērēat epeġuġē ġu. Imēnpit eyewebumũn puje, ġebum cĩcã epesop eyxat puap kay, eytayxi esay buap kay dak. Òn pit obu'u eywebe eyeġebu am ijodiap kay.

²⁹⁻³¹ Okitpitpiyũ, ġaxĩn ma aco'i Cristo jajēm waram. Ijop eipi dao ma jeekop. Apēn ġasũ dopdom iap i'ũm. Imēnpuye itayxixeat cuy itayxixe'ũmat co'i jeku. Waat tak cuy icokcokat puxim jeku. Jewaywaywayat tak cuy iġuycũġat puxim jeku. Tarekrek pupu'ukat tak cuy o'jat ġu buk'iat puxim jeku. Tarekrek kukuk'ukat tak cuy ikukuk'ũmat puxim jeku.

³² Òn pit obu'u eywebe soat em ġebum am ijo-diap kay—eybubut puap kay. Itayxixe'ũmat soat

em ġebum Deus kay. Soat em Deus mucokcok pin.

— Apēn xe'e oce Deus mucokcok am? — i'e'em soat em jewebe ma.

³³ Itayxixeat pit soat em ġebum ijodiap puap kay tarekrek puap kay, jetayxi mucokcok pin puye. Soat em ixē e'em jewebe ma:

— Apēn xe'e oce otayxi mucokcok am? — i.

³⁴ Xepxep a'ō kay pin ma—Deus a'ō kay—jetayxi a'ō kay dak. Itoptep'ūmat pe soat em cekapik put wuykukukat peam. Ixē soat em jekukukat mucokcok pin. Soat em jekukukat kay ġebum. Itoptepat pit soat em ġebum jebubut puap kay. Jektop mucokcok pin soat em.

³⁵ Imēġappit imuwēnuwēn ōn eywebe eybuywat pin puye. Eywebumūnap muba'oren pin ġu bit ōn.

— Epeywebumūn ġu juy iba'ore jījā ma'ġu eywebe — i'ūmġu ōn e'em eywebe. — Cūġ ma epeku Deus xe — i acā ōn e'em eywebe. — Ixē ekawēn taġ cuy epeku — i dak ōn e'em eywebe. — Soat em ġebum cuy epesop wara'at kay ġu—wuykukukat kay acā — i dak ōn e'em eywebe.

³⁶ Gasū iwadipyū oġukūyjo. “Gasū bit puk wewebumūn pin ġu oce” i kuy juk o'e'e'iyū oġukūyjo.

— Wewebumūn'ūm pima bit cedaġ ġu kuka owadip kuġ oce — i'e'em aġokatkat jewebe bima, juy jewebumūn ip.

Ceweju jewedaodao pin cīcā bima dak, cuy jewebumūn ip. “Ocewebumūn cuy ġasū bit” i'e buje dak cuy jewebumūn ip. Cewebumūn puje ikērēat o'ġuġē ġu ip. ³⁷ Imēnpit aġokatkat jekpiwatpin ma “Gasū bit wewebumūn pin ġu oce” i'e buje, xipat

kuka o'e cewebumũn'ũm ãm. Ibu'u jewebumũn ãm pima dak, xipat kuka o'e cewebumũn'ũm ãm. Jewedaodao pin cĩcã'ũm pima dak, xipat kuka o'e cewebumũn'ũm ãm. ³⁸ Imēneju xipacan e'em ip jewadip eju cewebumũn puje. Jewebumũn'ũm pima bit, ibodi ma xipacan e'em ip.

³⁹ Itop e'ũ'ibiyũ oğukũyjo ġasũ. Itop itait pima, ayacat jektop xe ma jeenuy. Cũğ ġu jektop epere am. Itop e'ũ buje bit, cũğ ma warara'acat eju jewebumũn ãm—jemukaypinput eju. Imēnpit cũğ ġu itabut'ũmat eju jewebumũn ãm—itabucat eju acã. ⁴⁰ Imēnpit itop e'ũ'ibit ibodi ma icokcok kuka o'e waram jewebumũn'ũm pima. Waram pit cewebumũnap ġu oxe ma ibodi ma kuka o'e icokcok. Deus biōğbuk omuy owebe. Imēnpuye eya'ōpicũğcũğ cuy epesop wa'ō kay.

8

¹ Kuyatup pe juk epe'e owebe: “Xipat tu ocewebe deusbaro wap iēnmōğ'ibitēn o am? Ocesuēn'o ġu xe'e?” i. Iboam òn jeymukũyjo ġasũ.

— Icēmãn ocetaybit Deusan — i wuyju e'em. “Soat podi ma ocetaybit” i'e'em pima bit, xipat ġu kuka o'e. Warara'acat kuğ xipan pima bit, xipat kuka o'e soat peam. ² Soan ġu wuyetaybit—pũğpũğ ã. Imēnpuye wuyju te'e ma e'em:

— Ocetaybit cĩcã — i.

³ Wuyxe Deus ikukpin cĩcã bima bit, Deus itaybit wuyjum. Deus burem tak cuy ajop.

⁴ Deusbaroyũ wap iēnmōğ'ibitēn jeymukũyjo òn ġasũ. Deusbaro ka'ũmaap ma ibiōğbuk. Ade ġu Deus—pũğ ma. Wuyetaybit iboam. ⁵ Ade ipi

watwat xe bit ade ma desuyũ. Tũybe ade deusyũ iãn e'em ip. Tũybe ade wuykukuk'ukayũ iãn e'em ip. Tũybe ipi dağ, kabi be dak omuy ip iãn e'em ip. ⁶ Wuyxe bit pũğ ma Deusat. Ixe Deus wuyebay. Soat ixē emumuğẽ. Ixe beam ma soat wuyju dopdom. Pũğ ma wuykukukat—Jesus Cristo acã. Ixe a'õbi Deus soat o'ğugẽ kuyje—Jesus Cristo a'õbi. Ixe a'õbi ma wuyju dak dopdom.

⁷ Soat ġu bit itabucayũ iboam itaybit. Ikabap cĩcã ip deusbaroyũ kuğ. Kuy ade kabia ma te'e ma itabut osodop ip ixeyũ kay—deusbaroyũ kay. Imẽnpuye tũybe ijopẽn deusbaroyũ xatẽn iãn e'em ip. Gasũ dak imẽn e'em ip. Itaybit ġu ip deusbaroyũ ka'ũma am ma ibiõğbuk ip iam. Tũybe iğo ẽn o buje, ikẽrẽat kuğ kuka oce Deus xe iãn e'em ip. ⁸ Wuyju bit cũğ ma Deus xe iẽn o'oap tomuju ġu. Iwaru ġu Deus xe. Ibit wedep ma—iẽn o'oap, iẽn o'o'ũmap tak.

⁹ Xipat eyxe iğo ẽn o buje, iẽn o'ũm pima dak. Eykitpit xe bit, itabutcũcat xe, cũğ ġu iğo ẽn o am. Eykitpit pe ikẽrẽat epeğujurũğat ġu juy—itabutbũcat pe. Ixe xe cũğ'ũm pima, iğo ẽn o am, epesue'n'o ġu juy. ¹⁰ Eyetaybit deusbaroyũ kake ġu iam. Imẽnpuye:

— Cũğ ma wuywebe iğo ẽn o am — i'e'em eyju. Imẽnpuye deusbaroyũ duk'a be eyju õmõm, ixē xatẽn o am. Itabutbũcat eyjom iğo ẽn o'om pima bit:

— Cũğ ma owebe dak iğo ẽn o am — i aco'i je'e jewebe ma.

Imẽnpit cũğ ġu buk ixē xe bit iğo ẽn o am, tũybe deusbaroyũ kake iãn e'em puye. ¹¹ Ixe dak aco'i

iên o eyjojom iên o'om puye. Iên o buje bit iğuycũğ cĩcã je'e itabutbũcat.

— Oje'ũ aco'i ikêrêat oğujurũğ puye — i te'e ma je'e jewebe ma.

Cristo oe'ũ ixe e'ũap puxim. Ixe ekitpit. Imênpit iğuycũğ ma jeku, ên ma ikêrêat eğujurũğat cebe buye. ¹² Cũğ ğu cexe i'o am pima:

— Ên tak esuên'o — i'ũmğju juy epe'e cebe.

Imên i'e buje, warêmtağ ma eykitpit kuğ tak eyju. Warêmtağ eykitpit kuğ pima, eyju dak ikêrêat kuğ epesop Cristo xe. ¹³ Imêneju okitpit pe ikêrêat oğujurũğat ğu. Okitpit xe iğo ên o'oap cũğ ğu bima, òn tak kuka osuên'o ğu—pũğ em tak ka'ũma. Osuên'o ğu okitpit pe ikêrêat mujurũğap puxim. Imênpuxim eyju dak cuy eykitpitpiyũ be ikêrêat epeğujurũğat ğu.

9

¹ Cũğ ma owebe wekupinap tağ weku am. Cristo emumuju òn. Wuykukukat Jesus cuk ojojojo. Kuy bima juk eyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay òn ma juk ixe ekawên oğuwên eywebe buye.

² Warara'acayũ xe ma Cristo emumuju ğu òn. Eyxe bit cemumuju òn.

— Corinto ka watwat Cristo eju mũğ'i jekukum o'e ğasũ bit, Paulo cekawên o'ğuwên cebe ip puye. Imênpuye ocetaybit Paulo Cristo emumuju iam — i'e'em adeayũ.

³ Wara'acat omuymuy bima, jewedayoyom òn.

— Òn tak Cristo emumuju ma — i òn e'em cebe ip.

⁴ Cũğ ma owebe oxat pu am, oxati bu am tak kawên idipat muwênuwênapteim. ⁵ Warara'acayũ Cristo emumujuyũ jetayxi eju jekukum—itabucat eju. Imên cũğ ma Deus xe. Wuykukukat kitpitpiyũ dak jetayxi eju jekukum ip, Pedro dak. Cũğ ma kuka o'e owebe dak. ⁶ Warara'acayũ Cristo emumujuyũ wara'at pe ġu kapikpiğ ip—kawên idipat muwênuwên acã. Cũğ tu eyxe owebe wara'at pe kapik am, Barnabé be dak?

— Cũğ ġu — i òn pit e'em.

⁷ Sorarayũ teihem jenopağõğõm. Jenopağõğõapteim bubum ip. Wara'at pe ġu ip kapikpiğ jemukaypinput pu am. Kadaidip iwat tak teihem jekat pe kapikpiğ. Jekat peat'a o'om ip jekapikapteim. Wara'at pe ġu ip kapikpiğ jemukaypinput pu am. Ovelha kukuk'ukat tak teihem ovelha kuğ. Jeõhõ kũmti kõnkõn ip ikukapteim.

⁸ Ixeyũ buxim wuyju dak cũğ ma wuyekapikaptei bu am—Deus ekawên muwênuwênapteim. Moisés tak imên cuk adi wuymutaybitbin osunuy. ⁹ Moisés ekawêntup imên e'em:

Taixee'uk am kadaida mucakucan pima, juy biopakpi esubimukirik ġu, i. ãğ cuy jekõn kapikpiğ puye, i.

Iboaptup mubarararağ pima biopak kay acã du ġebum osunuy Deus? ¹⁰ Ka'ũma! Wuykay dak ġebum ma osunuy. Òn tak oxat'am cuy oyabu iap kay ġebum taidada'ukat, ku beat'a bubu'ukat tak. ¹¹ Kawên idipat muwênuwên eywebe juk adi oceku apên ayacat ku beat taidadam iap puxim. Cũğ ma ġasũ ocewebe dak ocekapikaptei bu am

eyxewi. ¹² Cedağ ma warara'acat pe dinheiro ojuyjuy am eyxewi, kawēn idipat o'ğuwēn ip eywebe buye. Ixeyū bodi ma oceju bit cuy iojuy eyxewi.

Oceju bit cuk ocejoojuy ġu eyxewi. Teihem kawēn idipat muwēnuwēn pima:

— Kawēn idipat a'ĵo piñ ġu òn pit, Paulo dinheiro kay jĵã imuwēnuwēnapteim puye — i kuka o'e itabut'ūmayū.

Imēnpuye tei'ūma juk adi kawēn idipat oceğuwēnuwēn. Wara'at pe ocesop kapikpik'uk ocemukaypinpu pu am. ¹³ Deus eju kawēnwēnap'a be kapikpik'ukayū jexat pupum tuk'a be òmòm'ukayū xewi. Deus etabixe wūnca mupikpik'ukayū ipik'ūmat pupum ip jexan. Kuy eyetaybit iboam. ¹⁴ Imēnpuxim:

— Kawēn idipat muwēnuwēn'ukayū dak cuy imuwēnuwēnaptei je'jat ip jemukaypinpu pu am — i juk o'e wuykukukat.

¹⁵ Òn pit obu'u dinheiro bu am wa'ĵojo'ukayū xewi kawēn idipat muwēnuwēnapteim. Ijudup mubarararağ òn imuwēnuwēnaptei juy epegūm owebe iaptum ġu bit. We'ū âm obu'uap podi ma obu'u imuwēnuwēnaptei bum. Ka'ūma ma juy je'e:

— Paulo kawēn idipat muwēnuwēnaptei kay jĵã — i.

¹⁶ — Ĕn pit cuy kawēn idipat eğuwēnuwēn — i juk o'e Deus owebe.

Imēnpuye “Wa'òbuyxi jĵãat òn kawēn idipat muwēnuwēn puye” i'e ba'ore owebe. Òn kawēn idipat muwēn'ūm pima bit kuka Deus ipiat o'supi'ajoat owebe. ¹⁷ Okpiwatpin ma kawēn idipat muwēnuwēn pima, cūğ ma kuka o'e owebe

wekapikaptei bu am. Okpiwatpi ġu bit òn imuwēnuwēn.

— Ēn pit cuy kawēn idipat eġuwēnuwēn — i juk o'e Deus owebe.

Deus ma juk o'ġūm wekapikam iboap. ¹⁸ Apēġām kuka wekapikaptei ojat? Dinheiro kay ġu òn wekapikapteim.

— Dinheiro'in cuy epeġūm owebe imuwēnuwēnapteim — i'ūmġu dak òn pit e'em wa'ġjojomayū be.

Ocokcok cīcā tei'ūma kawēn idipat muwēn ām. Ocokcokap tak wekapikaptei jo'i ma.

¹⁹ Imēneju ijodiat ġu bit omujum kapik am. Wukpiwatpin ma òn kapikpiġ. Imēnpit wukpiwat pin ma dak òn soat peam kapikpiġ kawēn idipat muwēnuwēn adeayū mutabut am Jesus Cristo kay.

²⁰ Imēnpuye Moisés ekawēn taġ acā ġu òn jekukum Jesus Cristo ekawēn taġ tak òn jekukum. Judeuyū parakpe kawēn idipat muwēnuwēn pima bit, ixeyū buxim òn tak Moisés ekawēn taġ jekukum ixeyū mubu'unap puxim Jesus ekawēn kay. Judeuyū parakpe òn imuwēnuwēn pima, ixeyū ekukuap puxim òn tak jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay.

²¹ Imēnpuxim òn Judeu'ūmayū parakpe bima, ixeyū buxim òn tak Moisés ekawēn taġ ġu jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. Cristo ekawēn taġ òn jekukum. Imēnpuye Deus ekawēn kay dak kūyjobit òn. ²² Itabutbūcayū parakpe bima, ixeyū ekukuap puxim òn tak jekukum ixeyū buywat am biġ ma itabut am Jesus kay. Soat em oxeacat ekukuap puxim òn tak jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. Soan òn e'em warara'acat mutabut am cekay.

²³ Imēn ma òn jekukum kawēn idipat muwēn ām soat pe ijodiat pe. Òn kawēn idipat muwēnuwēn pima, Deus xipacan e'em wa'íjoomayũ beam, owebeam tak. ²⁴ Adeayũ jedaudauap tağ dau-daum cĩcã. Pũğ ma bit jabeatup pupum—koam yajēm'ibit acã—jeburewũn podi ma iwũncaat acã. Wuyedauap puxim wuyju dak jekukum Jesus Cristo ekawēn tağ jekukum pima. Cekawēn tağ cuy epeku ixē be “Cũğ ma juk adi epekuku” i'e am eywebe. Ixē be eywebe imēn i'e buje, jabeatup o'tupu'iat cokcokap podi ma eycokcok epesop. ²⁵ Jedaudau'ukat soat kabia ma jewemuwũncacan iwũnca jedau am i'e am. Soat em jewemuwũncacan ip jabeatup pu pin cĩcã buye. Iğodup ade kabia ġu tuptip e'em—pũğ kabia ma. Dao ma dupkarawraw. Jesus Cristo ekawēn tağ jekukum pima bit, pũğ kabia ġu acesop Deus xe—soat kabia ma. ²⁶ Cũğ ma jedaudaum jedaudauapu'abi kay ma jedaudau'ukat. Cũğ ma jedaudaum warēmtağ ma jedauap puxim. Ixē buxim òn tak cũğ ma weku pin. Jesus Cristo ekawēn tağ weku pin warēmtağ ma wekuap puxim. Warara'acat mureure'ukat puxim tak òn. Warara'acat muy'at ojuy bima te'e ġu ip jewemureurem ip—pipim ma. Imēnpuxim owebe dak te'e ġu Jesus Cristo ekawēn tağ wekuap.

²⁷ — Jesus Cristo ekawēn tağ cuy epeku — i juk adi ocece warara'acat pe.

Imēnpuye owebe ikērēat muğē buje, kuka osũsũn oce soat xe, wekawēn o'jojoho'iayũ xe. Imēnpuye òn ikērēat muğē pin pima, wağuydağ ġu oce. Wağuymubu'u'un cĩcã òn ikērēat muğēap puxim, Jesus owebe “Ekērē oxē” i'eap puxim.

10

1 Imēnpuye ġebum cuy epesop wuy-dobuyū'ūm'ūm kay, okitpitpiyū—Moisés ebekitkiyū'ūm'ūm kay. Uk'a'ūmat taġ jekukum pima kabikerereat soat pe ixeyū be e mubapukpuġ oeku. Soat ixeyū iodí o'timudek tiboġati. Tipakpukati i iġodi butet osunuy. 2 Kabikerereat cocom pima, timudekdeġ pima dak, soat ip kūyjobit osodop Moisés a'ō kay.

— Kūyjobin acesop a'ō kay — io'e ip Moisés pe. Imēnpuxim:

— Kūyjobin acesop a'ō kay — i wuyju e'em Jesus pe wuymubatisasan pima.

3 Soat ip kabi bewiat o'om osodopdop jexan uk'a'ūmat pe. Maná o'om osodopdop ip. 4 Soat ip kabi bewiat kōnkōn osodopdop. Tikōnkōn osodopdop ip Cristo idibi o'timujēm puye. Cristo a'ōbi wita'a bewi Moisés o'timujēm ixeyū eim. Imēnpuye:

— Wita'a jekukum wuyweju — io'e ip Cristo muwēnuwēn, Cristo ixeyū eju oeku buye.

5 Deus mucokcoġ ġu ip osodop ade ixeyū'in. Imēnpuye Deus itakoma o'e cekay ip. Deus a'ōbi ip oe'ū'ū uk'a'ūmat taġ. O'jokotkot ip uk'a'ūmat pe.

6 Deus pit imēn ixeyū o'jukukuk wuymukūyjo am wuywebe ikēreāt mujurūġap puxim. Ixeyū ma itabikuku osodop ikēreāt kay. Wuyju bit cuy wuyetabikukum ġu ajop. 7 Oibu'un ip Deus kay. Deusbaroyū kay o'e ip—jemumuġē kay. O'jekōnkōn ip deusbaroyū wap peta muġēġēm “Oc-etabut eykay” i'e am cebe ip. Imēn e'em Deus ekawēntup:

O'jekõnkõn ip deusbaroyũ wap, o'tikõnkõn tak ip, i. O'jeda'i'i'in tak ip cewap, i.

Wuyju bit cuy wuyetabun ġu ajop jewexe deus'iaiyũ kay. ⁸ Ixeyũ ma o'jepopo warara'acat tayxi eju, warara'acat itop eju dak. Imēnpuye pũġ kabia be ade oap ip ixeyũ'in, 23,000 ma oap ip pũġ kabia be. Wuyju bit cuy acepo ġu warara'acat tayxi eju, warara'acat itop eju dak—pũġ em tak ka'ũma. ⁹ Ixeyũ ma jemamama'uk cĩcã oekuku Deus pe. Deus o'jobuyxijo ip itabotaidabotbot paxi wuykay iam.

— Deus ipiat supi'ajoat ġu aco'i wuywebe ikērēat mujurũġrũġ ma'ġu wuyju — io'e ip te'e ma. Ikērēat o'ġujurũġrũġ ip. Imēnpuye Deus puybu o'subumudot ixeyũ kay tũypiatpu. Ade o'joa ixeyũ'in. Ade oap ip puybu nuy pibun. Wuyju bit cuy wuykukukat ajobuyxijo ġu. ¹⁰ O'jemãmã ip Deus pe. Imēnpuye Deus jekawēn tojotjot'ukat o'ġudot adeayũ aoka am ixeyũ'in. Deus xewiat ixeyũ o'yaoka. Oe'ũ'ũ ip. Wuyju bit cuy acemãmã ġu Deus pe.

¹¹ Soat iboam pit o'jebapuk wuydobuyũ'ũm'ũm pe wuymukũyjo am. Apēn Deus ipiat o'supi'ajojoat cebe ip kũyjobit'ũm pima iap ibararak opop Deus ekawēntup pe. Iboaptup co buje, ixeyũ'ũm'ũm ekukuap puxim ġu juy ajeku. Gaxĩn ma soat i'ũm. Imēnpuye ixeyũ'ũm'ũm ekukuap puxim ġu juy ajeku.

¹² Imēnpuye:

— Ocejũ bit ikērēat oceġujurũġ ġu ocebaca buye — i'ũmġu juy ace. — Ocebuyan cuy eġuy ocewebe ikērēat mujurũġap puxim — i acã juy ace Deus pe.

¹³ Warara'acat ikērēat muḡēat ojuy du eywebe? Soat ijodiat pe ikērēat muḡēat ojuy ip. Deus pit soat em ja'ō daḡ e'em. Wuybaca'ūm pima, Deus wuybuywanwan. Wuybuywatwan jeenuy wuywebe ikērēat mujurūḡap puxim.

¹⁴ Imēneju, okitpitpiyū, deusbaroyū buxixim cuy epewatwat. ¹⁵ Eyaḡuysat kuy oxe. Wekawēn puyxijom cuy epe'e cedaḡ paxi Paulo e'em iam. ¹⁶ Gebum cuy epesop Jesus Cristo e'ūap kay wuyeḡebuapti kōn puje. Cristo e'ūap kay wuyeḡebuapti kōn puje: — Bay, ēn xipat cīcā — i juy ace.

Wuyju ḡebum Cristo'ūm toy kay, apēn Cristo wuy-muisusunap kay dak. Pāo'a o buje, Cristo'ūm jebit kay wuyju ḡebum, apēn Cristo wuy-muisusun oe'ū wuywebeam puye iap kay dak. ¹⁷ Pūḡ'a bewi ma wuyju ya'o'om Cristo e'ūap kay ḡebum am, ade ma'ḡu wuyju. Pūḡat jebit puxim wuyju, pūḡat kay wuyju ḡebum puye.

¹⁸ Gebum cuy epesop Judeuyū kay. Ixeyū epaiyū Deus wap o'ḡupik ip iat epoyat o'om. Ibiat o'om pima ḡebum ip wuyju Deus ebekitkiyū iap kay. ¹⁹ Deusbaroyū bit kake ḡu. Eyetaybit iboam. Ōn tak wetaybit iboam. Ka'ūmaap ma deusbaroyū bit.

— Ixeyū wap oceju puybit ēn mōḡmōḡ ixeyū xatēn — i'e'em te'e ma deusbaroyū kayayū bit.

²⁰ Deusbaroyū wap iēn mōḡ puje Deus pe ḡu ma ip iūmūm—ibiōḡbuk kērēat pe acā, ibiōḡbuk kērēayū kukat ebekitkiyū ip puye. Obu'u jījā eywebe ibiōḡbuk kērēayū babim eyeku am.

²¹ Jesus e'ūap kay wuyeḡebuapti kōn puje, wuyju Deus ebekitkiyū iap kay wuyju ḡebum.

Imēnpuye iba'ore wuywebe deusbaroyū wap timōḡ'ibiti kōn ām ibiōḡbuk kērēayū kukat a'ōbi. Wuykukukat Jesus e'ūap kay wuyeḡebuap'a o buje, wuyju Deus ebekitkiyū iap kay wuyju ḡebum. Imēnpuye iba'ore wuywebe deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn o am ibiōḡbuk kērēayū kukat a'ōbi. ²² Wuybu'u wuykukukat mutaek am. Cēm ḡu du? Wuykukukat podi ma wuya'ōbaca i'e'em pima, kuka ibiōḡbuk kērēayū kukat kadiayūm ace'e. Ibiōḡbuk kērēayū kukat kadiayū bima bit, kuka itaek o'e wuykukukat. Itaek pima, xipat ḡu kuka o'e wuywebeam.

²³ — Cristo ebekitkit oceju. Imēnpuye soan oce'e but — i napa ma e'em pūḡpūḡayū.

— Soat ḡu bit xipat wuywebeam — i ōn pit e'em.

— Soan oce'e but — i napa ma e'em ip.

— Te'e ma kuka pūḡpūḡ pit ajukuk — i ōn pit e'em.

²⁴ Cūḡ ḡu wuywebe xipan jewewekuk am warara'acat kay ak'arit'i'ūm pima. Warara'acat tak cuy xipan ajukuk. ²⁵⁻²⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup: Deus ipi kukukat ipi daḡacat kukukat tak, i.

Imēneju ka'ūma ma i'opiat eywebe. Soatēn cuy epejat eyxatēn teidada'ukat xewi.

— Ite ēn tu deusbaroyū wap i'enmōḡ'ibit'en? — i'ūmḡu juy epe'e iēn pum pima.

²⁷ Jeweju jekōn ām Jesus kay itabut'ūmat pe eynomuwā buje, epeju juy eyju pin pima. Ajo o'ḡūm ip iat ēn cuy epesuēn'o.

— Ite ēn tu deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn? — i'ūmḡu juy epe'e eynomuwāat pe.

28-29 Itabutbũcat pe “ite ên deusbaroyũ wap iẽnmõğ'ibitẽn” i'e buje bit cuy epesuẽn'o ğu ixẽ muğuycũğap puxim. Xipat eywebe ma ite ên o am. Itabutbũcat xe bit xipat ğu ite ên o am. Itẽ ên o'ũm pima bit, xipat je'e ixẽ xe, exe dak. Ka'ũma ma i'guycũğ je'e. Soat eycokcok werẽp ma epe'e.

Warara'acat pit aco'i je'e:

— Apẽnpuye dak ite ên osuẽn'o ğu warara'acat xe cũğ'ũm puyc? Cũğ ma oxẽ bit iboap — i. ³⁰ — Iẽn om pima õn e'em Deus pe “Bay, ên xipat,” i — i aco'i je'e owebe. — Apẽnpuyc dak warara'acat kuka o'e owebe, “Cũğ ğu ewebe ite ên o am,” i? — i aco'i je'e owebe.

³¹ Cũğ ma juy epeku soat em warara'acat pe “Deus idip cĩcã, ya'õbaca jĩjã” i'e am. Cũğ ma juy epeku jekõnkõn pima, tikõnkõn pima dak, soan e'em pima dak. ³² Cũğ ma juy epeku Judeuyũ etabutpe, Judeu'ũmayũ etabutpe dak, Deus kay itabucayũ etabutpe dak. Cũğ ma juy epeku warara'acat mubu'unap puxim Jesus Cristo kay. ³³ Wekukuap puxim cuy epeku. Warara'acat mucokcok pinap kuğ õn jekukum soat em. Ajo xipat kuka o'e owebeam iap kay ğu õn ğebum—ajo xipat kuka o'e warara'acat peam iap kay acã. Imẽn õn jekukum Deus pe warara'acat taxijoap ojuy.

11

¹ Cristo ekukuap puxim õn tak jekukum. Imẽnpuyc wekukuap puxim cuy epeku.

² Soat kabia eyju ğebum okay. Apẽn cuk adi õn eymutaybitbinap tağ tak eyju jekukum—soat tağ.

— Xipat cĩcã eyju oxẽ — i õn e'em eywebe.

³ Imēnpit waram jeymukūyo ōn. Aḡokatkat jetayxi kukat. Cristo soat aḡokatkayū kukat. Deus Cristo kukat. ⁴ Imēneju aḡokatkat cuy jewajuy ḡu paḡōm jebureyū parakpe Deus eju kawēnwēn pima, Deus ekawēn muwēnuwēn warara'acat pe bima dak. Jewajuy buje bit ibuyxim ḡu kuka Cristo kuḡ o'e. ⁵ Ayacat pit cuy jewajuy jeenuy jebureyū parakpe Deus eju kawēnwēn pima, Deus ekawēn muwēnuwēn warara'acat pe bima dak. Jewajuy'ūm pima bit, ibuyxim ḡu kuka jektop kuḡ o'e. Ayacat yajuy'ūmat pit yakoekoeat puxim yasūsūn. ⁶ Imēnpuye ayacat jewajuy'ūm pima, epeyadap-takat cuy. Wuywebe ayacat isūsūn jakoean, jadap-takacan tak. Imēnpuye juy yajuyjuy jeedop ip paḡōm jesūsūnap puxim. ⁷ Imēntak aḡokatkat pit cuy jewajuyjuy ḡu, Deus jejo'ian o'ḡuḡē buye jedipap kuḡ o'ḡuḡē buye. Deus aḡokatkat o'ḡuḡē ja'ō daḡ ceku am. Ayacat pit o'ḡuḡē jektop a'ō daḡ ceku am. ⁸ Deus aḡokatkat muḡēm pima ayacat pewi ḡu o'ju'uk. Ayacat muḡēm pima bit, aḡokatkat pewi o'ju'uk. ⁹ Aḡokatkat o'ḡuḡē ayacat puye ḡu. Ayacat pit o'ḡuḡē aḡokatkat puye. ¹⁰ Imēneju itabucayū awerom, pima aoyū juy jaekabek kuḡ jeedop ip Deus ekawēn to-jotjot'ukayū wuyjoom puye. Jaekabek kuḡ cuy jeedop ip jektop a'ō kay kūyjobicap mubapuk am soat pe. ¹¹ Wuykukukat Jesus kay wuyetabut puje bit, wuyagepūḡ ḡu wuyju jekukum—ayacat, aḡokatkat tak. Jewemukūyjom tak wuyju, jew-ebuywatwan tak. ¹² Aḡokatkat a'ōxa bewi Deus ayacat o'ju'uk. Ayacat uk pewi ḡasū bit aḡokatkat kapkam. Deus xewiat pit soat kake.

13 Cedağ tu eyxe ayacat pe jaekabek kuğ'ũa kawẽn ãm Deus eju warara'acat parakpe? Cedağ gu! 14 Wuyukpiwatpin ma wuyetaybit xipat gu ađokatkat pe yadaperean am iam. Ađokatkat yadaperen pima bit, jewemubuyxi'ũm'ũm. 15 Ayacat pit idip cĩcã wuyxe soat xe yadaperen pima. Yadaperenat yaekabekat co'i.

16 — Cedağ gu ayacat peam pit kawẽn ãm Deus eju yajuy'ũm pima — i õn e'em. Imẽn e'em soat itabucayũ dak—soat kaka dağayũ. Imẽn tak cuy oce'e soat pe oca'õxik pinat pe.

17 — Cũğ ma eyju je'awerorom — i'ũmgu õn pit e'em eywebe.

Awerom pima eyju jewebuywatwan gu biğ ma eyetabut am Jesus kay—jewemubu'u'un acã. Imẽğap xipat gu! Jeymukũyjo õn cũğ ma eye'awero am.

18 — Awerom pima jewa'õxikxiğ ip Corinto ka watwat, Jesus kay itabucayũ, pũğ kadi gu ip puye — i'e'em owebe pũğpũğayũ. Icẽm xe'e ixeyũ e'em?

19 — Wuyju pũğpũğ kadiayũ bima, ibapuk e'em soat xe abuyũ wuy'in cũğ ma jekukum iap, abuyũ cũğ gu iap tak — i te'e ma eyju e'em.

Xipat gu wuyju Deus xe pũğpũğ kadiayũ bima. 20 Eyju je'awerorom wuykukukat e'ũap kay jegebu am gu—jekõn ãm acã. 21 Jekõn pima, soat eyju eyukpiwatpin ma jekõnkõn cĩcã. Imẽnpuye koap ajẽm'ibit jekõnkõn cĩcã jebureyũ wiwim'ũa. Kanomũm yajẽm'ibit pit jekõnkõn gu. Ire mabuk ip e'em wara'acat ibeğbeğ pima, wara'acat ika'o bima dak. 22 Apẽntak oce eywebe imẽn eyju je'awerorom pima?

— Cũg ma eyju je'awerorom — i du oce eywebe? Ka'ũma! — Cũg'ũma — i acã oce. Eyre bima, eyduk'a be ma juy epeyekõn. Deus eju kawênwênap'a be bit warêmtağ ğu juy epeyekõn. Ibubut'ũmat musũsũm ğu juy epesop iğo'a be. Cũğ ğu oxe eyju je'awerorom.

²³ — We'ũap kay eyeğebu am cuy epeyekõn eye-weweju — i juk o'e wuykukukat Jesus owebe. Apên ixé o'e owebe iam cuk õn eymutaybitbin. Jekay itakomaayũ be jeũm pimaap exima be pão'a o'yabu.

²⁴ — Bay, ên xipát cĩcã — io'e Deus pe. Pão'a o'yadakat. Gebuje:

— Korosa be obamupaya ip iap kay juy epeğebu ibeat'a o buje — io'e jebekitkiyũ be. — Oje'ũ eywebeam — io'e cebe ip. — Pão'a juy epeya'o we'ũap kay eyeğebu am — io'e.

²⁵ Imênpuxim kopo dak o'jat jekõn epere buje ip.

— Deus kawên iisuat ğuwên ipi juayũ be oje'ũ buye, odoymukerereren puye — io'e wuykukukat. — Odoymukererenap kay juy epeyeğebu uva'abidi kõn puje — io'e. — Tikõn puje, we'ũap kay juy epeyeğebu — io'e.

Imên wuykukukat o'e owebe kuy bima. ²⁶ Imêneju ibeat'a o'om wuyju. Ibeat'a o buje, wuykukukat oe'ũ wuywebeam iap muwênuwên wuyju soat pe, ibeati kõn puje dak. Imên cuy epeyekõnkõn waram wuykukukat ajêmap wiwim pima.

²⁷ Imêneju Deus ipiat supi'ajoat wuywebe warêmtağ ma i'o buje. Warêmtağ ma wuykukukat e'ũap kay wuyeğebuap'a o buje kuka ce'ũap ajomuymuy, warêmtağ ma ce'ũap kay wuyeğebuapti kõn puje dak. ²⁸ Imênpuye:

— Cedağ tu òn jekukum Deus xe? — i juy ace wuywebe ma pão'a o awap, uva'abidi kòn awap tak.

Cedağ ma jekukum pima acã kuka aya'o. Atikòn tak kuka. Warẽmtağ jekukum pima bit, kuka aya'o ġu, atikòn ġu dak kuka. ²⁹ Apẽğãm korosa be wuykukukat oe'ũ iam eyetaybit'ũm pima juy epeya'o ġu wuyeğebuap'a. Epetikòn ġu dak cuy wuyeğebuapti. Eyetaybit'ũma ya'o buje, eyukpiwat epe'e Deus xe. Imẽnpuye ipiat supi'ajoat eywebe. ³⁰ Ade ey'in warẽmtağ ma o'ya'o'o. Imẽnpuye ip iwãtaxipipe o'e. Ibaça ġu ip o'e. Pũğpũğ oe'ũ'ũ kuy. ³¹ Ya'om pima:

— Ikẽrẽat kuğ tu òn exe? — i juy ace Deus pe. Ikẽrẽat kuğ pima, iboap cuy ağuwẽn ixex be i'uk am wuywebewi. I'uk puje:

— Ikẽrẽat kuğ eyju oxex" i'ũmğux je'e wuywebe. Ipiat tak supi'ajoat ġu wuywebe.

³² — Ikẽrẽat kuğ eyju oxex — i'e'em Deus wuywebe ikẽrẽat epereap ojuy.

Ipiatpi'ajojoan tak wuywebe wuymukũyjo am waram wuywebe ikẽrẽat kukap puxim. Ixex imẽn wuymukũyjojom ipiat'ajojoap kay wuymujuap puxim kũyjobit'ũmayũ eju.

³³ Imẽneju, okitpitpiyũ, eybureyũ ajẽmap puk cuy epejowiwi. Wuykukukat e'ũap kay wuyeğebuap'a o am awerom pima, soat ajẽm puje juy epeya'o. ³⁴ Abu ire mabuk iat cuy jeduk'a be ma jekòn. Imẽn'ũm pima Deus ipiat supi'ajoat eywebe awerom pima. Wara'an cuk adi epeyekawẽn owebeaptup pe—kuyatup pe. Eykay oajẽm puje bit iboam òn jeymukũyjo.

12

1 Okitpitpiyũ, “Ajo ũmũm wuywebe Deus biõgbuk?” i juk epe'e owebe kuyatup pe eyemudupmubararaktup pe. Iboam õn jeymutaybin. 2 Jesus kay eyetabut'ũm pima wara'at kaykaykay ma eyetabut epesop—jewexe deusyũ kay—adeayũ kay. Pũg tak ixeyũ'in cede ba'ore ma deusparoyũ. Soat em eymuğuykukuku'uk ip osodop. 3 Gasũ bit “Deus a'õbi oceju e'em” i'e'e'ukayũ jojom eyju. Deus biõgbuk a'õbi e'e'ukat e'em ğu:

— Jesus wũy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom — i.
Iba'ore cebe Jesus muymuy am. Deus biõgbuk kukat acã icēmãn e'em:

— Jesus acã ocekkukat — i.

Warara'acat pe bit iba'ore imẽn i'e am. Iboam eyetaybit pima eyetaybit tak abuyũ Deus a'õbi e'em iam, abuyũ napa ma e'em iam tak.

4 Ade ma Deus biõgbuk emumuũm omuy. Pũg pit iũmũm wuywebe—Deus biõgbuk acã. 5 Deus peam kapik put wuywebe wara'at tağtağtağ ma'ğu wuyju kapikpiğ. Pũg peam pit wuyju kapikpiğ—wuykukukat peam acã. 6 Soat wuyju wuyetaybit kapik am warẽmtaksuğ tağ ma Deus peam. Pũg pit wuymutaybitbin wuyekapik am—Deus acã. Ixe be wuymutaybin'ũm pima bit kuka wuyetaybit ğu. 7 Deus ma ja'õbacaap ũmũm soat pe wuywebe wuymutaybit am obiõgbuk omuy eywebe iam. Soat wuykitpitpiyũ buywat am iũmũm wuywebe—warara'acat itabucat puywat am. 8 Imẽn Deus biõgbuk ja'õbacaap ũmũm pũğpũğayũ be kawẽn icẽmat muwẽn ãm. Deus

ekawēn warara'acat mutaybit am ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. ⁹ Jesus kay itabut cīcāam ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. Iwātaxipiyayū mu'ada'ada am ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. ¹⁰ Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk am ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. Deus ekawēn muwēnuwēn ām ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. Warara'acat pe ja'ōbacaap ūmūm ixeyū be itaybit am abuyū jekukum Deus biōḡbuk a'ōbi iam, abuyū ja'ōbi ma jekukum iam tak. Warara'acat pe ja'ōbacaap ūmūm ixeyū be ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn ām. Warara'acat pe ja'ōbacaap ūmūm ixeyū be ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn'ukat ekawēn muwēn ām wuya'ōm ma. ¹¹ Ade ma ibiōḡbuk xipacat emumuūm. Pūḡ ma bit ibiōḡbuk xipacat iūmūmat. Jekpiwatpin ma ja'ōbacaap ūmūm wuywebe.

¹² Pūḡ ma wuyjebit. Ade bit opop wuyjebit pe. Wuyjebit puxim Cristo kay itabucayū dak ade. Pūḡat puxim pit wuyju. ¹³ Adeayū itabut Jesus Cristo kay. Judeuyū itabut cekay, Judeu'ūmayū dak. Tei'ūm kapikpik'ukayū itabut cekay, teihem kapikpik'ukayū dak. Soat ip itabut cekay. Deus biōḡbuk kuy juk wuywuwexat Cristo jebit puximayūm pūḡan. Deus a'ōbacaap kuḡ wuyju ibiōḡbuk nuynuy wuywebe buye.

¹⁴ Soat wuyjebit taḡat pit jekapikap kuḡ. Pūḡ ḡu opop wuyjebit pe—ade ma—wuyeta, wuyei, wuyba, wuybu. Pūḡ ma wuyjebit pit. Imēnpuxim soat itabucayū jekapikap kuḡ. Pūḡat a'ōbi bit wuyju kapikpiḡ. ¹⁵ Wuyjebit taḡat pit jemāmāmā ḡu Deus pe. “Wuyjuyū jebit taḡat ḡu ōn ibu ḡu buye” i'e but ma'ḡu wuyei be. Wuyjebit taḡ ma'ḡu

nuynuy. ¹⁶ “Wuyjuyũ jebit tağat ğu òn, ita ğu buye” i'e but ma'ğu wuyğuybu be. Wuyjebit tağ ma'ğu nuynuy. Jemãmãmãm ğu Deus pe wuyjebit tağat. Icokcok jekapikap kuğ. ¹⁷ Wuyjebit wuyeta acã bima, kuka acekũyo ğu. Wuyjebit wuyğuybu acã bima, kuka ajoyõn ğu. ¹⁸ Imēnpit Deus pũğ ğu o'jomuy wuyjebit pe. Ade ma o'jomuy. Wuybu o'subumuy. Wuyeta o'sutamuy. Wuyba o'subamuy. Wuydao o'taomuy. Jekpiwatpi ma o'jomuy soat. ¹⁹ Pũğ ma o'jomuy bima bit, wuyjebitbet ğu kuka adi ace. ²⁰ Imēneju ade ma opop wuyjebit pe. Pũğ ma wuyjebit pit. Wuyjebit tağat pũğ tağ ma e'em, ade ma'ğu cebe. Imēnpuxim wuyju dak pũğ tağ cuy ajeku pũğat kay wuyetabut puye—Jesus Cristo kay. Pũğ tağ cuy ajeku Deus biõğbuk omuy soat pe wuywebe buye.

²¹ Ajo omuy te'e ma wuyjebit pe? Ka'ũma ma. Soat jekapikap kuğ wuyjebit tağat. Jecoatcoan wuyju wuyetam. Cũğcũğ wuyju wuyeim. Kapikpiğ wuyju wuybum. Jewebuywatwan soat wuyjebit tağat. Imēnpuxim wuyju dak cuy acejewebuywan, Jesus Cristo kay wuyetabut puye. ²² Imēn ma Deus wuyjebit o'ğugē. Pũğpũğ wuyjebit tağat ibaca ğu wuyxe. Imēnpit ixeyũ dak ka'ũmğ bima bit, kuka adi aje'ũ. ²³ Imēntak pũğpũğ wuyjebit tağat idip ğu wuyxe. Imēnpit xipan wuyju ikuğ. Wuysũsũn pũğpũğ wuyjebit tağat ajuy'ũmãm. Imēnpit xipan wuyju ikuğ. ²⁴ Xipan'ũm'ũm ma wuyju idipat kuğ—wuyjebit tağat kuğ. Wuysũsũn wuyju e'em pũğpũğ wuyjebit tağat kuğ. Deus pit isũsũn ğu wuykuğ. Soat ma o'ğugē wuyjebit tağan. Imēnpuye juy

soat ajukuk xipan wuyjebit tağat wuysũsũn ma'gu ikuğ. ²⁵ Wara'at tağtağtağ gu wuyjebit e'em—pũğ tağ ma. Soat wuyjebit tağat pũğ tağ ma e'em. Imēnpuxim wuyju dak wara'at tağtağtağ gu juy ajeku—pũğ tağ ma. ²⁶ Pũğ pe ma'gu ipiat pima, soat wuyjebit tağat itaybit jopku ipi iam. Pũğ ma wuyjebit tağat xipat pima dak, soat wuyjebit tağat itaybit jopku xipat iam. Cristo kay itabucayũ wuyjebit puxim. Wuybure ipiat'ajojom pima, soat kuka wuyguycũğ ace cekay. Warara'acat wuybure awēğmudim pima dak, soat kuka wuycokcok ace cekay, wuybure kay.

²⁷ Imēneju Deus ade ma o'jomuy wuyjebit pe. Jekpiwatpi ma o'jomuy. Imēntak wuyju Jesus Cristo jebit puxim. Soat wuyju ijebit tağat puxim. ²⁸ Imēnpuye Deus soat jekpot kay itabucayũ o'jomuy jekitpitpiyũ buywat am. Koap pima:

— Wemumujuyũm epesop — i juk adi o'e pũğpũğayũ be.

Gebuje:

— Soat kaka dağ cuy epeju wekawēn muwēnuwēn ãm — i juk adi o'e warara'acayũ be.

Gebuje:

— Jesus kay itabucayũ juy epeğutaybitbin — i juk adi o'e warara'acayũ be.

— Eywebe i'e ba'oreat cuy epeğubapukpukpuk wa'õbi — i'e'em warara'acayũ be. — Iwãtaxipipiyũ juy epeğu'ada'ada — i'e'em warara'acayũ be. — Eykitpitpiyũ buywatwan cuy epesop Jesus kay ibu'uap puxim — i'e'em warara'acayũ be. — Eybureyũ kukukayũm cuy epesop — i'e'em

warara'acayũ be. — Ya'õba'arẽmat'a'õm cuy epeyekawẽnwẽn — i'e'em warara'acayũ be.

²⁹ Soat ƒu ip Deus emumujuyũ—pũƒpũƒ ã. Soat ƒu ip Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ—pũƒpũƒ ã. Soat ƒu ip itabucat mutaybitbin'ukayũ—pũƒpũƒ ã. Soat pe ƒu Deus ja'õbacaap ãmũm wuywebe i'e ba'oreat mubapuk am—pũƒpũƒ pe acã.

³⁰ Soat pe ƒu ja'õbacaap o'ƒũm iwãtaxipipiyũ mu'ada am—pũƒpũƒ pe ma. Soat pe ƒu ja'õbacaap o'ƒũm ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽn ãm—pũƒpũƒ pe ma. Soat pe ƒu ja'õbacaap o'ƒũm ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽnuwẽn'ukat ekawẽn muwẽn ãm wuya'õm—pũƒpũƒ pe ma. ³¹ Eyju bit eyetabikukum cuy epesop Deus emumuũm kay—xipat cĩcãat kay.

Ajo soat podi ma xipat iam pit õn jeymutaybin.

13

¹ Wuyetaybit kuka ajop kawẽn ãm warara'acat'a'õm, Deus ekawẽn tojotjot'ukat a'õm tak. Wuyxe warara'acat ikukpin'ũm pima bit, te'e ma kuka wuyetaybit ajop warara'acat a'õm, Deus ekawẽn tojotjot'ukat a'õm tak. Wuyxe ikukpin'ũm pima, wuya'õkarey acã kuka ace Deus xe—tamaraka'a muydedeap puxim. ² Ixe a'õbi Deus ekawẽn kuka aƒuwẽn. Wuyetaybit kuka ajop ajom soat ijodiat itaybit iam. Wuyetaybit kuka ajop ajo iba'arẽm warara'acat xe iam tak. Co'a yamuwede but kuka o'e wuywebe wuyetabut cĩcã buye. Imẽnpit wuyxe warara'acat ikukpin'ũm pima, ka'ũma ma kuka ace Deus xe. ³ Soat kuka ace itabut'ũmayũ be wuymupikan wuyetabucap mubapuk am soat pe. Imẽnpit wuyxe warara'acat

ikukpin'ũm pima, te'e ma kuka acemupikat, te'e ma dak kuka aġũm wuybubut ikuġ'ũmayũ be.

⁴ Wuyxe warara'acat ikukpin pima bit, wuyukpiceġẽm ġu kuka ajop cekay ip; xipacat tak kuka aġũmġũm cebe ip; wuyetabutkarey ġu dak kuka ajop cekay ip; yoboġan pin ġu dak kuka ajop; — Warara'acat podi ma oca'õbuyxi — i'ũmġu dak kuka ace; ⁵⁻⁶ warẽmtaġ ġu dak kuka ajeku—cedaġ ma; jewekay acã ġu dak kuka ajop ġebum—warara'acat kay dak; dao ġu dak kuka wuyetakomãm ajop; warẽmtaġ ġu dak kuka warara'acat ajukuk—cedaġ ma; ġebum ġu dak kuka ajop apẽn warara'acat cuk adi ikẽrẽm wuykukiap kay; wuyġuycũġcũġ tak kuka ajop ikẽrẽat mujurũġrũġ ip iap kay; wuycokcoġ tak kuka ajop cũġ ma jekukum ip iap kay.

⁷ Wuyxe warara'acat ikukpin pima, wuybu'um ġu dak kuka ajop warara'acat kay; — Soat ma i'e but Deus xe — i dak kuka acece soat em; warara'acat idipan e'eap wiwim tak kuka ajop; wuyukpiceġẽm ġu dak kuka warara'acat ajukuk.

⁸ Wuyxe warara'acat ikukpin ijodi bima, soat em ma dak ikukpin jeedop ip wuyxe. Wuyxe ikukpin ip iap i'ũm'ẽm ġu. Darem ma bit ip kawẽnwẽn Deus a'õbi kawẽnwẽn'ukayũ. Ijodi bima acã. Darem ma dak ip kawẽnwẽn ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽnwẽn'ukayũ. Ijodi bima acã. Itaybitbũcayũ dak omuy ijodi bima acã. ⁹ Soan ġu wuyetaybit ġasũ—yopĩt ma. Soat ġu dak wuyju imuwẽnuwẽn Deus biõġbuk a'õbi—yopĩt ma. ¹⁰ Deus xe bima bit, ka'ũmġu je'e itaybitbũcayũ. Soan ma wuyetaybit acesop. Yopĩt ma imuwẽnuwẽn'ukayũ dak ka'ũmġu je'e. Soat ma aceġuwẽnuwẽn.

11 Bekin pima bekitkit ekawēnap puxim cuk adi oꝑuy; bekitkit aꝑuy buxim tak; bekitkit ekukuap puxim tak. Aꝑokatkan ǵasū bit oce. Bekitkit puxim wekukuap pit cuk ocepere. 12 Ǵasū wuyetaybitbūt ma Deus e'eam. Waroa itabidiǵ peat cocoap puxim wuyetaybitbūt ã ixem. Ixe xe bima bit, jewejom ace'e. Ǵasū wuyetaybitbūt ma ixem. Ixe bit itaybit cĩcã wuyjum. Guyjom pit wuyetaybit ace'e ixem apēn ixem itaybit wuyjum iap co'i.

13 Wuyetabut Deus kay. Ixe xe wuydopap wiwim tak wuyju. Warara'acat tak ikukpin cĩcã wuyxe. Deus xe xipat cĩcã wuyetabut pima, ixem xe wuydopap wiwim pima dak. Wuyxe warara'acat ikukpin pima bit, ibodi ma xipat cexe.

14

1 Xipan warara'acat kukam cuy epejokuda. Soan cuy epe'e Deus biōǵbuk emumuūm pu am. Cekawēn muwēnap pit warara'acat podi ma xipat. Imēnpuye:

— A'ōbacaap cuy eǵūm owebe ekawēn muwēn ãm — i juy epe'e cebe—Deus pe. 2 Ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnuwēn'ukat ma wuywebe ǵu kawēnwēn—Deus pe acã, cekawēn pa'arēm wuyxe buye. Ibiōǵbuk xipacat a'ōbi ixem ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnwēn. Icēmãn ixem e'em. Warara'acat xe bit cekawēn pa'arēm. 3 Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pit kawēnwēn soat peam wuywebeam. Ixe wuybuywatwan biǵ ma wuyetabut am. Wuypararaap mu'ūmu'ūm tak ixem. Wuyǵuycūǵap mukapkam tak ixem. 4 Ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn'ukat ma

jewebuywatwan acã big ma jetabut am Jesus kay. Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat pit soat itabycayũ buywatwan big ma itabut am ip.

⁵ Ocokcoksũ ma kuka oce Deus pe ja'õbacaap ãm puje eywebe ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽn ãm. Ocokcok cĩcã ma bit kuka oce ixẽ be ja'õbacaap ãm puje eywebe Deus ekawẽn muwẽn ãm. Ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽnwẽn'ukat xipan kapikpiğ Deus peam. Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat pit ixẽ bodi ma xipan kapikpiğ cebeam. Te'e ma kuka o'jekawẽn ya'õba'arẽmat'a'õm wara'acat ceweju'ũm pima wuya'õm cekawẽn muwẽn ãm ce'awero'ibiyũ be. Te'e ma kuka o'jekawẽn ya'õba'arẽmat'a'õm Jesus kay itabucacat buywatwan'ũm puye. ⁶ Okitpitpiyũ, eykay juy oajẽm. Ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽnwẽn pima bit, eybuywan ğu kuka õn, wekawẽn pa'arẽm eyxe buye. Apẽn Deus cuk adi o'ğuwẽnuwẽn owebe iap muwẽn puje bit, kuka õn eybuywan, apẽn cuk adi ixẽ omutaybitbiniap muwẽn puje dak. Deus biõğbuk a'õbi imuwẽn puje dak, kuka õn eybuywan, Deus ekawẽn muwẽn puje dak.

⁷ Wuya'õ'ẽ. Yamuydedeap tak ya'õ'ẽ ma. Tarekrek'uk'uk tak ya'õ'ẽ ma—flauta'uk tak ya'õ'ẽ ma, harpa'uk tak. Itaybit'ũmat cedağ'ũm yamuydedem pima bit, ajom i'eyũ imuydedem i kuka o'e ip, warẽmtağ ma yamuydedem puye. ⁸ Kededeg'uk kukat warẽmtağ ma yukmuydedem pima bit, kuka o'jemuxipan ğu ip sorarayũ jeju am nopagõğõ ãm. ⁹ Imẽnpuxim ên ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽnwẽn pima, ekawẽn cocoayũ dak itaybit ğu kuka o'e ip ekawẽn, ya'ĩjom ma'ğũ ip. Kawẽnwẽn'ũma ên ceweju ip iat puxim kuka o'e

ip. ¹⁰ Pũğ'ã'õ ġu wuyju. Warẽmtaksuğ ma wuya'õ. Wuya'õwarururu. Ibeat'a'õm kawẽnwẽn'ukat xe bit ya'õbapuk. ¹¹ Ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽnwẽn'ukat pit wũyatka bewiat puxim oxe; õn tak cexe wũyatka bewiat puxim ma. ¹² Deus biõğbuk emumuũm kay jĩã eyju kuy. Imẽnpuye soat podi ma xipat cĩcãat cuy epejoojuy cexewi. Ya'õbacaap cuy epejoojuy warara'acat puywat am—Jesus kay itabucayũ buywat am.

¹³ Imẽnpuye ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽnuwẽn'ukat cuy jekawẽn Deus eju.

— A'õbacaap cuy eğũm owebe apẽn cuk adi oceceiap muwẽn ãm wa'ĩjojo'ukat a'õm tak — i juy je'e ip Deus pe.

¹⁴ Õn ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽnwẽn Deus eju bima, wağuybi ġu õn kawẽnwẽn. Obiõğbuk pe acã õn kawẽnwẽn. ¹⁵ Imẽnpuye apẽn paxi oce? Obiõğbuk pe juy ocekawẽn Deus eju, wağuybi dak. Obiõğbuk pe juy ocebibododon tak, wağuybi dak. ¹⁶ “Bay, ěn xipat cĩcã” i'e'em eyju eybiõğbuk pe acã bima, “Xipat cĩcã ma” i'e ba'ore kuka o'e eyweju je'aweroromayũ be, eyekawẽn cekawẽnpa'arẽm cexe ip puye.

— Apẽn xe'e ite e'em? — i acã kuka o'e ip.

¹⁷ Eya'õdip cĩcã ma aco'i eybiõğbuk pe eyju kawẽnwẽn Deus eju. Imẽnpit eyweju je'aweroromayũ buywatwan ġu eyju.

¹⁸ Eyekawẽnap podi ma õn pit kawẽnwẽn ya'õba'arẽmat'a'õm. Imẽnpuye:

— Ĕn xipat cĩcã oxe — i õn e'em Deus pe.

¹⁹ Warara'acat eju awerom pima bit cuy ya'õba'arẽmat'a'õm ġu ocekawẽn. Soat ip wa'ĩjojom

iat'a'õm acã ocekawên ixeyũ mutaybit am. 10.000 palavra ya'õba'arêmat'a'õm wekawên puje, ka'ũma ma kuka itaybit o'e ip. 5 palavra ixeyũ a'õm wekawên puje bit, kuka itaybit o'e ip. Imên kuka ip osubuywan.

²⁰ Okitpitpiyũ, yopît ma juy eyetaybin ikêrêat muğê ãm bekkitkit puxim. Bekkitkit ağuy buxim ğu bit cuy epeyewağuyğuy—yaypanayũ ağuy buxim acã. ²¹ Imên e'em Deus wuyawêwêap ekawêntup pe:

“Ocekawên puk ijodiat eju,” i'e'em wuykukukat, i. “Ya'õba'arêmat'a'õm puk ocekawên ceweju ip—wũyatka watwat a'õm,” i. “Imênpit wa'ĩjo pin ğu juy je'e ip,” i.

Imên e'em igodup.

²² Imên wuyju ya'õba'arêmat'a'õm kawênwên Deus soat podi ma ya'õbaca i'e am itabucayũ be ğu—itabut'ũmayũ be acã. Deus ekawên muwênuwên pit wuyju Deus soat podi ma ya'õbaca i'e am itabut'ũmayũ be ğu—itabucayũ be acã. ²³ Jesus kay itabucayũ e'awero buje, soat eyju aco'i ya'õba'arêmat'a'õm kawênwên. Gebuje itabut'ũmat aco'i jajêm eykay—o'ya'ĩjojo ğu bukiat tak.

— Teyũku yadaodaoayũ — i aco'i je'e ip eyekawên cekawên pa'arêm cexe ip puye.

²⁴ Deus ekawên muwênuwên pima bit, itaybit je'e ip ikêrêat kuğ oceju iam—eyekawên co buje. Ya'õba'arêmatã'õ o'ya'ĩjojo ğu'ibit tak itaybit je'e iboam.

— Deus omuju juy ipiat'ajojoap kay ikêrêat kuğ õn cexe buye — i je'e eyekawên co buje. ²⁵ — Ikêrêat kay õn ğebum soat em — i dak je'e ixé soat pe eywebe—awerom'ayũ be.

Jěḡ'aecōḡcōḡ Deus wap:

— Bay, ěn xipat cĩcã — i dak je'e Deus pe. — Icēmãn Deus omuy eyxe — i dak je'e eywebe.

²⁶ Iměneju, okitpitpiyũ, jeymukũyjo ōn cedaḡ ma eye'awero am. Epeye'awero juy eyewe-buywat am big ma eyetabut am. Eye'awero buje, pũḡ'in cuy ey'in jebibododon Deus kay; wara'at cuy jebureyũ ma ḡutaybin; wara'at cuy apěn Deus o'e cebe iap ḡuwěn; wara'at cuy jekawěn ya'ōba'arěmat'a'ōm; wara'at cuy wuya'ōm ma ḡuwěn apěn ya'ōba'arěmat'a'ōm kawěnwěn'ukat o'e iap. Soan cuy epe'e eyewebuywat am big ma eyetabut am Jesus kay. ²⁷ Pũḡ ḡu ey'in kawěnwěn ya'ōba'arěmat'a'ōm. Adedem ḡu bit cuy jekawěn pũḡ e'awero buje—xepxep ā. Ebapũḡ tak xipat ma. Xepxem ḡu dak cuy jekawěn ip. Pũḡ ma koap jede. Ixe emũḡ puje wara'at jede kanomũm. Wara'at tak cuy wuya'ōm ma apěn ite o'e iap ḡuwěn. ²⁸ Ka'ũma ma aco'i itaybit apěn ite o'e iap muwěn ām wuya'ōm. Itaybit'ũm pima, mũḡ ma juy ip jeedop. Ya'ōberen ḡu juy jede ip—jewebe acã—Deus pe dak. ²⁹ Xepxep ā juy apěn Deus o'ḡuwěn cebe ip iap ḡuwěn pũḡ e'awero buje. Ebapũḡ tak xipat ma. Ixeyũ ekawěn cocom cĩcã juy jeedop ip warara'acat.

— Cedaḡ xe'e ixeyũ e'em? — i juy je'e ip jewebe.

³⁰ Wara'acat pe Deus jekawěn mubapuk puje bit, kawěnwěnat cuy jemũḡ wara'acat ekawěn ām.

³¹ Deus jekawěn ḡubapuk pũḡ pe ḡu—soat pe ma. Soat ip i'e but ajo Deus o'e cebe iap. Pũḡ ma juy ḡuwěn. Ixe emũḡ puje juy wara'at ḡuwěn. Iměn bodinmaku ḡuwěn ip. Iměn eēm pima, soat

cuy eyetaybin. Soat tak eycokcok epesop. Jew-ebuywatwan tak cuy epesop. ³² Jekpiwatpin ma jede Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat. Jekpiwatpin ma dak jemūḡ. ³³ Deus icokcok ḡu warēmtaḡ wuye'aweroap kay bit. Cedaḡ ma wuye'awero buje bit, icokcok e'em.

³⁴ Itabucayū e'awero buje juy mūḡ ma jeedop ip aoyū. Imēn je'awerorom soat ka daḡ itabucayū. Abu ayacat o'ḡuydeat ce'awero buje ip? Ka'ūma ma. Aḡokatkayū kukukan ḡu juy jeedop ip aoyū. Judeuyū awēwēap ekawēn tak imēn wuymutaybitbin. ³⁵ Wuysūsūn kuka ace ayacat ekawēn puje aweromayū be. “Apēn ite o'e?” i'e pin pima, jektop eju ma juy jekawēn jeduk'a be ma—awerom pima bit ka'ūma.

³⁶ Eyxewi ḡu Deus ekawēn o'jebapuk—cexewi ma—Deus xewi. Eywebe ã ḡu Deus jekawēn o'ḡuwēn—soat pe ma. Imēneju:

— Ocejū acã cedaḡ ma je'awerorom Deus eju kawēnwēnap'a be — i'ūmḡu juy epe'e.

³⁷ Pūḡpūḡ ey'in Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Warara'acat ey'in Deus biōḡbuk emumuūm kuḡayū—ya'ōbacaap kuḡayū.

— Wuykukukat a'ōbi Paulo ijudup mubarararaḡ wuymukūyjoaptum — i juy je'e ixeyū ma.

³⁸ Pūḡat pit wemudupmubararaktup peat ekawēn kay'ūm pima, ixē e'eap kay ḡu juy epesop.

³⁹ Imēneju, okitpitpiyū: — A'ōbacaap cuy eḡūm owebe ekawēn muwēn ãm — i juy epe'e Deus pe. — Ya'ōba'arēmat'a'ōm ḡu juy ecekawēn — i'ūmḡu bit cuy epe'e wara'acat pe.

⁴⁰ Awerom pima bit, warēmtaḡsuḡ ḡu juy epesop. Cedaḡ ma juy epeye'awero.

15

¹ Okitpitpiyũ, ġebum cuy epesop kawēn idipat kay. Kuy bima juk adi iboap ekawēn oġuwēnuwēn eywebe. Iboap ekawēn kay eyetabut epesop. Iboap ekawēn taġ eyju jekukum ġasũ dak. ² Iboap ekawēn cekawēntip. Iboap ekawēn cuk adi oġuwēnuwēn eywebe. Deus eydaxijom iboap ekawēn kay eyetabut puye. Eybu'u'ũm pima, jeydaxijo. Eybu'u bima bit, te'e ma juk eyetabut epesop.

³ Apēn cuk adi oya'ĩjoiap cuk oġuwēn eywebe. Iboap ekawēn podi ma xipat. Cristo oe'ũ ikērēat uk am wuywebe. Oe'ũ apēn ibararak opop Deus ekawēntup pe iap taġ. ⁴ Ixe'ũm o'jomōġ ip witabikũy be. Xepxep xet kap puje dak, Deus ixex o'ġuyu ce'ũ'ũayũ dopap pewi. Waram ġuto o'jetait apēn ibararak opop Deus ekawēntup pe iap taġ. ⁵ Pedro kay o'jebapuk je'ũap tomukadi. Ġasũ 12 beayũ kay o'jebapuk—jemumujuyũ kay. ⁶ Ġasũ jeweju juk adi oekuku'iyũ kay o'jebapuk adeayũ kay—500 beayũ kay. Ade ma buk ixeyũ'in pit itabēġ ma. Warara'acat kuy oe'ũ'ũ ixeyũ'in. ⁷ Tiago kay o'jebapuk ġuyjom. Soat jemumujuyũ kay o'jebapuk ġuyjom.

⁸ Ixeyũ kay jebapukap tomukadi okay o'jebapuk. It kapat wa'ũmat puxim òn, kanomũm okay o'jebapuk puye. ⁹ Imēnpuye obodi ma ip ya'òbuyxi warara'acayũ Jesus emumujuyũ. Kuy bima Jesus kay itabucayũ be ipiatpi'ajojoan cuk adi ojekukuku. Imēnpuye osūsũn “Jesus emumuju òn” i'e am. ¹⁰ Deus pit soat podi ma xipan okuġ, xipat ġu ma'ġu òn. Imēnpuye juk omuy Jesus emumujum. Te'e ġu juk omuy. Warara'acat

ekapikap podi ma juk adi ocekapikpik Jesus emumujuyũ ekapikap podi ma. Wã'õbacaam ġu bit cuk adi ocekapikpik—Deus a'õbacaam acã. Ixe wa'õmucanucan'uk osunuy soat em. ¹¹ Kawẽn idipat acã oġuwẽn eywebe. Warara'acayũ dak ibeat acã o'ġuwẽn eywebe—Jesus emumujuyũ. Abu imuwẽnuwẽn iat pit yoboġ ġu. Cekawẽn pit yoboġ. Iboap ekawẽn kay juk eyetabut epesop.

¹² — Deus waram ġuto Cristo o'ġutait ce'ũap tomukadi — i wuyju e'em.

Imẽnpuye:

— Deus waram pit ce'ũ'ũ'ibiyũ ġutait ġu — i'e'em te'e ma pũġpũġ ey'in.

¹³ Ixeyũ e'eap icẽm pima bit: — Deus waram ġuto Cristo o'ġutait ġu — i dak e'em ip. 1

¹⁴ Deus pe waram ġuto Cristo mutait'ũm pima bit, te'e ma kuka kawẽn idipat wara'acat pe—te'e ma dak kuka adi eyetabut iboap ekawẽn kay.

¹⁵ — Deus waram Cristo o'ġutait — i wuyju e'em. Ixeyũ e'eap icẽm pima bit, napa ma wuyju e'em:

— Deus Cristo o'ġutait — i.

Deus waram ġuto ce'ũ'ũayũ mutaicin ġu iap ekawẽn icẽm pima, Cristo dak waram ġuto o'ġutait ġu. ¹⁶ Waram ġuto ce'ũ'ũ'ibiyũ mutaicit'uk'ũm pima, Cristo dak waram ġuto o'ġutait ġu. ¹⁷ Ixe be waram ġuto Cristo mutait'ũm pima, te'e ma juk eyetabut cekay. Ikẽrẽat kuġ mabuk eyju. Ixe be imutait'ũm pima, ipiat'ajojoap kay epeju eye'ũ buje. ¹⁸ Ixe be imutait'ũm pima, Cristo kay itabucayũ'ũm'ũm wũy ma opop ip Deus wi. Ipiat'ajojoap pe ma ip opop. ¹⁹ Ijodi bima acã du Cristo xipan wuykuġ? Wuye'ũ buje bit wuykay

ǵu xe'e? Imēn pima, warara'acat podi ma kuka wuyǵuycũǵ ace.

²⁰ Imēnpit ixeyũ e'eap icēm ǵu. Deus waram ǵuto Cristo o'ǵutait. O'ǵutait waram ǵuto soat webekitkiyũ'ũm'ũm oǵutait iam wuymutaybit am.

²¹ Soat je'ũ'ũm ace'e pũǵ ma aǵokatkat ikērēat o'ǵuǵē buye. Imēnpuxim soat acejetait waram wara'at pit idipat o'ǵuǵē buye.

²² Soat je'ũ'ũm ace'e wuyju Adão naxeǵebitbit puye. Imēnpuxim waram acejetait Cristo eju mũǵ'i wuyju buye.

²³ Cristo koap o'jetait waram. Guyjom pit Cristo a'ōkayayũ waram ǵuto jetait. Waram acejetait ixē ajēm puje.

²⁴ Cristo Deus kay'ũmayũ a'ōbacaap ǵu'ũm. Soat ǵu'ũm. Soat xipat'ũmayũ kukukat a'ōbacaap ǵu'ũm. Soat ya'ōbuyxiat a'ōbacaap tak ǵu'ũm. Soat ya'ōcaat a'ōbacaap tak ǵu'ũm. Ka'ũma ma kũyjobit jeenuy ixeyũ a'ō kay. Deus a'ō kay acã jeedop ip kũyjobit.

— Ēn acã soat kukukat. Soat kũyjobit a'ō kay acã — i soat je'e ip Deus pe.

²⁵ Cristo soat kukukan je'e Deus pe cekay itakomaayũ a'ōbacaap mu'ũm puje. Soat jeedop ip kũyjobit Cristo a'ō kay.

²⁶ Wuye'ũap wuykay itakomaat puxim. Wuyparara wuykay itakomaat puxim. Wuyparara dak je'ũm. Deus soat kukukan pima bit ace'ũ ǵu.

²⁷ Imēn e'em Deus ekawēntup: Deus soat a'ōbacaap o'ǵu'ũm, i. Soat jeedop ip kũyjobit ixē a'ō kay, i.

Deus soat a'ōbacaap ǵu'ũm. Soat jeedop ip kũyjobit Cristo a'ō kay. Ja'ōbacaap pit ǵu'ũm ǵu. ²⁸ Cristo a'ō kay am Deus pe soat mukũyjo buje, Cristo jeenuy kũyjobit Deus a'ō kay—jebay a'ō kay. Koap cebay soat ǵukũyjo ja'ō kay am. Gasũ:

— Õn tak kũyjobin oce a'õ kay — i je'e ipot jebay be.

Deus soat ipi dağacat kukukan jeenuy kabi beacat kukukan tak. Soat em jeenuy ixeyũ kukukan. Ixeyũ kukukap i'ũm'ẽm ğu.

²⁹ Deus pe ce'ũ'ũ'ibiyũ mutaicit'uk'ũm pima, te'e ma pũğpũğ ey'in jemubatisasanan ce'ũ'ibit tieğ.

— Deus waram ğuto ce'ũ'ũ'ibiyũ mutaicin ğu — i napa ma e'em ixeyũ.

Ixeyũ e'eap icẽm pima bit, te'e ma jemubatisasanan ip ce'ũ'ibit tieğ. ³⁰ Ixe be ce'ũ'ũ'ibiyũ mutaicit'uk'ũm pima, te'e ma soat kabia oaoka ojuyap cocom õn. Imẽnpit waram ğuto ip imutaicit'uk.

Imẽnpuye te'e ğu wuyaoka ojuyap cocom wuyju. ³¹ Ocokcok eykay, wuykukukat Jesus Cristo eju mũğ'i eyju jekukum puye. Imẽnpuye:

— Soat kabia oaoka ojuyap cocom õn, okitpit-piyũ — i õn e'em eywebe.

³² Ijopka be dak cuk adi we'ũpinpinap ojojojo wida ika'uat eju ocebacacanap puxim. Deus ekawẽn muwẽnuwẽn pima, we'ũpinpinap ojojojo ijopka be—Éfeso ka be. Omucokcok am imuwẽn puje, te'e ma kajuk we'ũpinpinap ojojojo.

— Kuyaje ace'ũ. Imẽnpuye juy jekõnkõn acã ajop, tikõnkõn tak — i te'e ma e'em itabut'ũmayũ.

Deus pe ce'ũ'ũ'ayũ mutaicit'uk'ũm pima, ixeyũ e'eap tağ cuy ajeku.

³³ Eyday'em'um cuy epesop wara'acat pe eymuğuykukuap puxim. Ikẽrẽat mujurũğrũğxiat purem pima, wuyju dak kuka cũğ ma wuyekukuap acepere ma ixeyũ buxim ikẽrẽat mujurũğ ãm. ³⁴ Pũğpũğ ey'in pit eyetaybit ğu Deus e'e am. Imẽğãm õn e'em eymusũsũn ãm. Waram

pit cuy eyağuyusan epesop. Ikêrêat mujurũğrũğap
cuy epeyepere!

³⁵ Imēnpit:

— Apēntak Deus waram ce'ũ'ũ'ibiyũ ġutait? — i
je'e aco'i pũğ ey'in owebe. — Apebitak ixeyũ jebin
je'e iisuat? — i je'e aco'i owebe.

³⁶ Eyetaybit ġu eyju. Kadaida dadadam wuyju
ipi be. Tamuwexat puje acā kadaim e'em.

³⁷ Kadai ġu wuyju taidadam—warēmtaksuğta ma.
Trigoda aco'i taidadam wuyju—warēmtaksuğta
ma. ³⁸ Deus jekpiwatpin ma tamuwxaxan
kadaim. Kadaida taıda'ibita buxim ma jedaewex-
axan yaypan puje—wara'atam ġu.

³⁹ Soat itabēğayũ ěn pũğēn ġu. Wuyēn pũğēn.
Pucaēn pit wara'atēn ma. Wasũēn tak wara'atēn
ma. Aximaēn tak wara'atēn ma.

⁴⁰ Imēn ma opop kabi be dak warēmtaksuğat ma.
Ipi dağ tak imēn ma—warēmtaksuğat ma. Kabi
beacat idip. Ipi dağacat tak idip. Jewejojo'i ġu bit
ip idip. ⁴¹ Imēntak kaxie iesop. Kaxiamat pit ġuto
iesop warun ma. Kasopta bit ġuto taesop warun
ma. Jewejojo'i ġu ip isop. Imēntak pũğpũğta bit
ğuto kasopta wara'atasop co'i ġu—tasop warun
ma.

⁴² Imēnpuxim Deus waram ġuto wuymutaicin.
Wuykot puje wuyjebit ierep e'em. Waram ġuto
imutait puje bit, ierep pa'ore je'e. ⁴³ Wuykot puje
ikêrē e'em wuyjebit ibaca ġu dak. Waram ġuto
imutait puje bit, idip cīcā je'e. Ibaca jĩjā dak
je'e. ⁴⁴ Wuykot puje, ijodiat'ũm jebit ma wuyjebit.
Waram ġuto wuymutait puje bit, wara'an je'e.
Deus biōğbuk emumuğē jebin je'e wuyjebit. Ijodi

bima wuyjebit ijodiat jebit ma. Waram wuymutait puje bit Deus biõgbuk emumuğẽ jebit wuyjebin je'e. ⁴⁵ Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Deus koapat ağokatkat o'ğugẽ—Adão o'ğugẽ, i. Ijebin o'ğugẽ cebeam ijodiat jebin ma, i.

Kanomũmat Adão bit ijodiat jebit podi ma. Ixe biõgbuk pit wuymutaicit'ukat. Kanomũmat Adão i wara'at putet Jesus Cristo butet. ⁴⁶ Koapat pit wuyjebit ijodiat jebit ma. Guyjom pit Deus wara'at jebit je'ğũm wuyjebin. Jebiõgbuk muğẽğẽ je'ğũm—kabi beat jebit. ⁴⁷ Koapat Adão ka'wi muğẽğẽ osunuy. Kanomũmat pit o'kop kabi bewi—wuykukukat Jesus. ⁴⁸ Ijodiat jebit ka'wi muğẽğẽ Adão jebit puxim. Kabi kay cumayũ bit wara'at je'jat jejebin je'ũ buje—Cristo jebit puxim—kabi beat jebit puxim. ⁴⁹ Gasũ ka'wi muğẽğẽ buxim wuyju. Guyjom pit kabi beat puxim acesop.

⁵⁰ Okitpitpiyũ, imẽn õn eymutaybin pin. Deus soat kukukan pima ka'ũma ma je'ũ. Imẽnpuye ijodiat jebit kuğ pima aceõm ğu cexe ixex soat kukukan pima—ierep em iat kuğ pima. Ierep em iat ğu jeenuy cexe.

⁵¹ Eya'õpicũğcũğ cuy epesop wa'õ kay. Soat ğu ace'ũ. Dao ma bit Deus soat wuyju wuymuwexat. Kuy bima iboap iba'arẽm osodop soat xex wuyxex. Gasũ bit ibapuk o'e. ⁵² Dao ma wuymuwexat wuyetapokap co'i. Ixe wuymuwexat amãm parasuy jo'iat muyde buje. Parasuy jo'iat ğuyde kabi be. Imuyde buje, Deus waram ğuto itabucayũ'ũm'ũm jebit ğuyu ipi bewi. Iisuat je'ğũm ijebin. Waram ğuto itait je'e ip. Waram pit je'ũ

ġu ip. Soat em itait ip jeedop. Wuyju wuyetait pima parasuy jo'iat muyde buje, iisuat je'ġūm wuywebe dak wuyjebin. ⁵³ Ijodiat jebit je'ū'ūm. Ierep e'em. Deus pit ibeat jebit ġuwexat kabi beat jebin—ierep ġuian, je'ū ġuian. ⁵⁴ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ka'ūmġu je'e je'ūap Deus soat kukukan pima, i. Soat kūyjobit jeedop ip Deus a'ō kay, i. Deus je'ūiat ġuwexat je'ū ġuian, i.

Imuwexat puje ibodup peat ekawēn co'i je'e.

⁵⁵ Wuye'ūap dat pe wuyeiduap co'i. Deus pit ce'ūat mutaicin dat tōġta'ukap puxim. Je'ūaptip'ūm pima, ka'ūma buxim ace'e wuyparara. Acesupi'ajo ġu dak ipiat. Pūġ em tak ka'ūma.

⁵⁶ Soat ace'ū ikērēat kuġ puye. Ikērēat mujurūġrūġap dat tōġta buxim. Wuyetaybit wuyju ikērēat kuġ iam Deus ekawēn cocom puye. ⁵⁷ Deus pit wuya'ōmucanucan wuywebe ikērēat mujurūġap puxim, wuykukukat Jesus Cristo a'ō daġ wuyju jekukum puye. Imēnpuye:

— Soat podi ma ěn xipan ocekuġ — i juy ace cebe.

⁵⁸ Imēneju, okitpitpiyū, oxe ikukpinayū, eyaġuywarururun ġu juy epesop! Eybu'um ġu dak cuy epesop eyetabut am Cristo kay. Soat em cuy kapikpiġ epesop wuykukukat peam. Ixe a'ōbacaam kapikpiġ pima, te'e ġu kuka acekapik.

16

¹ — Ocedinheiro juy oceġuxipan imuju am Deus ebekitkit pe—Judéia eipi watwat pe — i juk epe'e owebe eyemudupmubararaktup pe kuyatup pe.

Epeḡuxipanpan cuy! Apẽn cuk Galácia eipi watwat pe oceceiap taḡ cuy eyju dak epeḡuxipan—apẽn cuk itabucayũ be oceceiap taḡ. ² Soat edomingo be eyedinheiro'in cuy epeḡuxipan. Ade ma ikuḡayũ adem ma juy ḡuxipan. Ade'ũm ikuḡat pit adem ḡu juy ḡuxipan. Imẽn eyju ḡasũ imuxipanpan pima:

— Eyedinheiro'in cuy epejat — i ḡu kuka oce eywebe eykay oajẽm puje.

Oajẽm puje at ḡu juy epeḡuxipanpan. Gasũ dak cuy epeḡuxipanpan. Soat cuy je'e ixipan oajẽm puje. ³ Oajẽm puje aḡokat kayũ oḡuju Jerusalém ka kay—eyemunaẽyũ. Cartadup tak otupmubararak eyedinheiro eju tupmujuaptum. Eyedinheiro tu-jowat ip cartadup tak. ⁴ Oju ba'ore'ũm pima bit õn tak oju ceweju ip.

⁵ Macedônia eipi daḡ cuy ojeku. Macedônia eipi daḡ weku epere buje bit, eykay juy oajẽm. ⁶ Ibun ma aco'i oḡuy eyxe. Ihi bun aco'i oḡuy. Guyjom cuy obuywan epe'e ojuap taḡ weku am. ⁷ Darem ḡu onuy pin eyxe—ibun ma. Wuykukukat ibikuy bima, ibun ma oḡuy eyxe.

⁸ Ijoce bit oḡuy Pentecostes epeta ajẽmap wiwim—Éfeso ka be. ⁹ Adeayũ mutaybin put owebe ijoce. Jesus ekawẽn muwẽnuwẽn õn adeayũ be. Warara'acayũ bit itakoma okay, Jesus muwẽnuwẽn õn puye.

¹⁰ Obuxim Timóteo dak kapikpiḡ wuykukukat peam kawẽn idipat muwẽnuwẽn. Imẽnpuye eykay yajẽm puje juy xipan epejukuk ikabap i'e am eyxe.

¹¹ Ixe juy epeḡupubun ḡu yaypan'isu ma'ḡu. Ixe

epicap wiwim òn wuykitpitpiyũ eju. Imẽnpuye juy ixe epesubuywan icokcoğ cepit am okay.

12 — Ën tak cuy eju Corinto ka watwat jom wuykitpitpiyũ eju — i juk adi oce wuykitpit Apolo be.

Ade em ma imẽn cuk adi ocece cebe.

— Gasũ ğu aco'i oju — io'e owebe.

Iju ba'ore'ũm pima bit, je'ju eykay.

13 Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim Cristo kay. Eyetabun cĩcã juy epesop cekay. Eya'õcam cuy epesop. Wara'at kaykaykay ğu juy eyetabucap epejukuk. 14 Warara'acat ikukpinap tomuju juy epeyekapikpik.

15 Kuy eyetaybit Estéfanas—ibadipyũm tak. Ixeyũ koap ma itabut o'e Jesus kay Grécia eipi watwat'in. Soat em Deus ebekitkit puywatwan ip Estéfanasyũ. Okitpitpiyũ, 16 ixeyũ a'õ dağ cuy epekuku—ixeyũ eju kapikpik'ukayũ a'õ dak.

17 Ocokcok cĩcã Estéfanas ajẽmap kay, Fortunato ajẽmap kay dak, Acaíco ajẽmap kay dak. Eywebe obuywan pa'ore hima, ixeyũ ma obuywatwan.

18 Ixeyũ omucokcokcoğ cĩcã. Eymucokcokcoğ tak cuk adi ip osodop. Xipat cĩcã ip oxe. Eyxe dak aco'i xipat ma ip.

19 Ásia eipi watwat kato mujujum eywebe—itabucayũ. Áquila, Priscila dak kato mujujum eywebe, soat ixeyũ duk'a be je'aweroro'ukayũ dak, wuykukukat kay itabucayũ. 20 Soat wuykitpitpiyũ dak kato mujujum eywebe—oxeayũ.

Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe. ²¹ Obubin ma Paulo dak kato mujujum eywebeiaptup mubarararaḡ ãn.

²² — Wũy ma jeedop ip Deus wi ipiat'ajojom wuykukukat kay'ũmayũ — i ãn e'em. — Ocekukukat, ajẽm cuy! — i dak ãn e'em.

²³ — Ocekukukat, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk—ekayayũ ejukuk — i ãn e'em Jesus Cristo be.

²⁴ Eykukpin cĩcã oxe—soat wuyju Jesus Cristo eju mũḡ'i jekukum puye.

Ibũrũ ma.

**Deus ekawẽntup Kawẽn iisuat ekawẽn
New Testament in Mundurukú (BR:myu:Mundurukú)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mundurukú

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mundurukú [myu], Brazil

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mundurukú

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

82289dff-6b79-5335-974c-563b93a888ae